

GLASILO

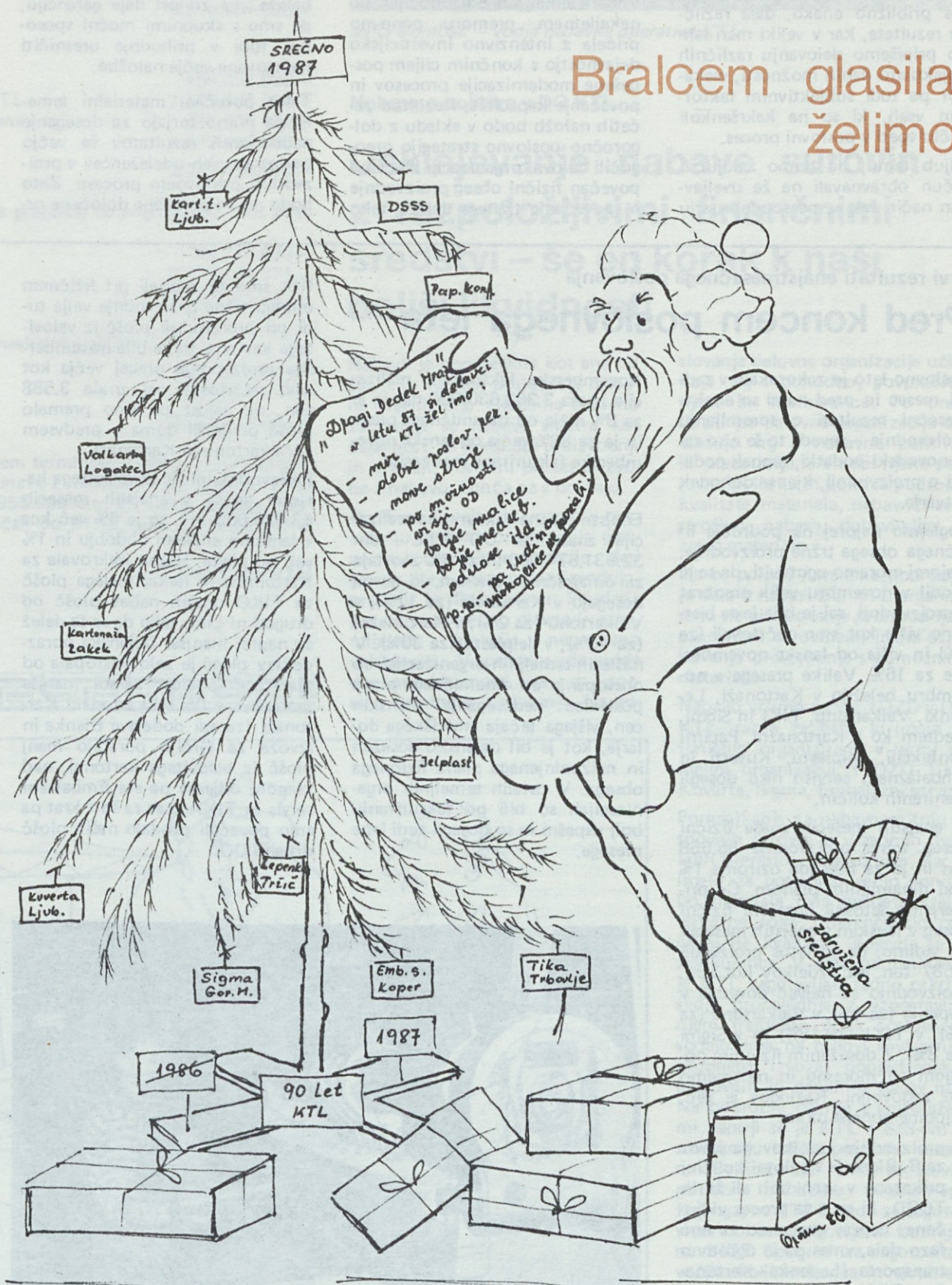
KTL, industrija papirja in embalaže
Ljubljana, n.sol.o.

Ljubljana, december 1986 12

št. 89

Iz vsebine:	stran:
— Ob zaključku leta	2
— Rezultati 11-me-sečnega poslovanja	2
— S seje finančnega odbora	3
— O nabavni politiki v KTL	3,4
— Finančni rezultati KTL deset mesecev	4
— SOZD Slovenija papir I—IX/86	5
— Kako poteka gradnja nove tovarne	6,7
— Ugotavljanje delovne uspešnosti	7
— Jubilanti	8,9,10
— Valkarton 15 let	10,11
— Razgovor z Vinkom Haložanom	12
— O paletizaciji izdelkov	12
— Zahteve sodobne embalaže	12
— Štafetni intervju Viktor Jančigaj	13,14
— Invalidi — del proizvodnega vsakdana	14,15
— Letna konferenca OOS DSSS	15
— Komunisti morajo podpreti skupen razvoj DO KTL	15
— Srečanje mladincev tozd Kartonažne in TI-KE	16

Bralcem glasila želimo

SREČNO NOVO LETO 1987

Fotografije: Seme, Videmšek
Risbe: Oražem

Dnevi okrog Novega leta so že tradicionalno čas, ko seštevamo dosežene rezultate v minulem delu in delamo načrte ter ocenjujemo, kaj nam bo prinesla prihodnost. Splošni pogoji gospodarjenja so bili, kot vsi vemo, izredno neugodni, predvsem pa negotovi. Narobe bi bilo izgovarjati se na te pogoje, ki pa vendarle v posameznih segmentih poslovnega sistema KTL omogočajo ali pa onemogočajo uspešnost delovanja in dosežene rezultate. Tako ugotavljamo, da so nekatere temeljne organizacije poslovale brez pretresov in zelo uspešno, medtem, ko pa nekatere poslujejo z motnjami. Iz tega lahko ocenjujemo, da je naša poslovna politika — začrtana za vse približno enako, dala različne rezultate, kar v veliki meri lahko pripišemo delovanju različnih objektivno danih možnosti, vsekakor pa tudi subjektivnim faktorjem vseh, ki so na kakršnoli način vpeti v poslovni proces.

Kljub temu, da bomo zaključni račun obravnavali na že uveljavljen način šele v mesecu februarju

Ob zaključku tega in kako v novem letu 1987

leta 1987, lahko že sedaj ocenimo, da je bilo poslovanje celotne DO preteklo leto zadovoljivo. Ob tej priliki pa bi kazalo opozoriti, da je za leto, ki se izteka, predvsem zelo pomembno dejstvo, da je delovna organizacija praktično v vseh temeljnih organizacijah po nekajletnem premoru ponovno pričela z intenzivno investicijsko dejavnostjo s končnim ciljem pospešene modernizacije procesov in povečanje kapacitet. Rezultati začrtanih naložb bodo v skladu z dolgoročno poslovno strategijo omogočili delovni organizaciji bistveno povečan fizični obseg proizvodnje in povečanje tržnega deleža, tako

na domačem kot na tujem trgu. S tem v zvezi je potrebno posebej poudariti visoko zrelost delavcev vseh temeljnih organizacij, ki se je izkazala skozi združevanje sredstev za največjo naložbo v KTL, t. j. za obrat potiskane embalaže. Ta zrelost daje garancijo, da smo s skupnimi močmi sposobni tudi v prihodnje uresničiti načrtovane večje naložbe.

Tako povečani materialni temelji pa nujno terjajo za doseganje načrtovanih rezultatov še večjo zavzetost vseh udeležencev v proizvodno poslovni proces. Zato bodo nujno potrebne določene or-

ganizacijske spremembe, predvsem pa tudi povečanje motiviranja vseh delavcev. Zavedamo se, da je možno zastavljene cilje doseči le v dobro organiziranem in vodnem proizvodno-poslovnem procesu, v katerem je sleherni delavec oziroma vsaj večina materialno in moralno zainteresirana. To mora biti ena od ključnih nalog v prihodnjem in prihodnjih letih, saj so to procesi, ki se ne rojevajo preko noči. Leta 1987 nam bo po navedenih prineslo celo vrsto novih sistemskih sprememb, ki so v tem momentu še velika neznanca. Dejstvo, da smo se s podobno negotovostjo in hitro menjajočimi pogoji srečevali vsa pretekla leta in jih uspešno premagovali, nam vliva zaupanje, da se bomo novim pogojem, kakršnikoli bodo, sposobni prilagoditi in v njih poiskati tisto, kar nam bo vsem omogočilo primeren osebni standard in nadaljnji razvoj DO.

Vsem delavcem želim obilo zdravlja in osebnega zadovoljstva v letu 1987.

Janez MODER

Prvi rezultati enajstmesečnega poslovanja

Pred koncem poslovnega leta

Poslovno leto je zakorakalo v zadnji mesec in pred nami so enajstmesečni rezultati o spremljanju proizvodnje — seveda to še niso računovodski podatki, ampak podatki o proizvodnji, kjer se dohodek ustvarja.

Poglejmo najprej na področje fizičnega obsega tržne proizvodnje. Najprej moramo ugotoviti, da se je zgodil v novembru velik preobrat v proizvodnji, saj je bila le-ta bistveno višja kot smo načrtovali (za 7%) in višja od lanske novemberske za 16%. Velike presege v novembru beležijo v Kartonaži, Lepenki, Valkartonu, TIKI in Sigmii, medtem ko v Kartonažni, Papirni konfekciji, Jelplastu, Kuverti in Embalažnem servisu niso dosegli planiranih količin.

V enajstih mesecih znaša fizični obseg tržne proizvodnje 85.558 ton in je za 899 ton oziroma 1% pod dinamičnim planom. Če primerjamo letošnji doseženi fizični obseg z lanskim v enajstih mesecih pa vidimo, da so letos proizvedli 1.587 ton več izdelkov kot lani. Proizvodnjo so največ povečali v Lepenki (za 4%), v Valkartonu (za 3%), v TIKI (za 18%) in v Sigmii (za 8%). Z doseženim fizičnim obsegom ne moremo in ne smemo biti zadovoljni. Razlogov je več, najpomembnejši pa so:

- proizvodnja izdelkov za izvoz za R. Blenk je v celotni količini prikazana v vseh treh ali štirih TOZD, ki so v ta proces vključene, čeprav gre samo za eno fazo dela, vmes pa je ogromno transporta (Lepenka—Kartonažna—TIKA—Kartonaža);
- v Valkartonu je povečana proizvodnja plošč za trg (za naše TOZD in za druge), manjša pa je lastna predelava.

Novemberska fakturirana realizacija znaša 3.363.630.000 din in je za 8% nižja od dinamičnega plana in je za 82% večja od lanske novemberske fakturirane realizacije.

Enajstmesečna fakturirana realizacija znaša za DO KTL din 32.931.574.000 in za 3% zaostaja za dinamičnim planom, ki ga ne dosegajo v Kartonaži (za 17%), v Valkartonu (za 2%), v Kartonažni (za 13%), v Jelplastu (za 30%). V naštetih temeljnih organizacijah so odstopanja od dinamičnega plana posledica nedoseganja planskih cen, višjega tečaja ameriškega dolarja, kot je bil dejansko dosežen in neizpoljenega plana fizičnega obsega. V ostalih temeljnih organizacijah so bili pri fakturiranju bolj uspešni in so dosegli tudi lepe presege.

Kot smo že zapisali pri fizičnem obsegu tržne proizvodnje velja tudi pri proizvodnji plošč iz valovitega kartona, da je bila novemberska proizvodnja precej večja kot smo načrtovali saj znaša 3.588 ton, na žalost pa smo premalo plošč predelali doma — predvsem v Valkartonu in Kartonaži.

Proizvodnja plošč iz valovitega kartona znaša v enajstih mesecih 63.436.000 m², to je 6% več kot v lanskem enakem obdobju in 1% več od plana. Razen mikrovala za Kartonažo in nekaj malega plošč za TIKO drugih nabav plošč od drugod ni bilo, tako da se ta delež še naprej manjša. Dejanska porazdelitev plošč je zelo odstopala od planirane in sicer zaradi manjše predelave v 05 Valkartonu in Kartonaži (zaradi dodelave Blenka in izvoza za Grčijo porabijo manj plošč iz valovitega kartona), nad planom odjema pa sta Embalažni servis in TIKI; kar za štiri krat pa smo povečali prodajo naših plošč drugim DO.

Za pretekli mesec znaša izkoristek materiala za DO KTL 88,2%, kar je za 2% boljše kot v lanskem novembru in za 1% boljše od planirane izkoristka.

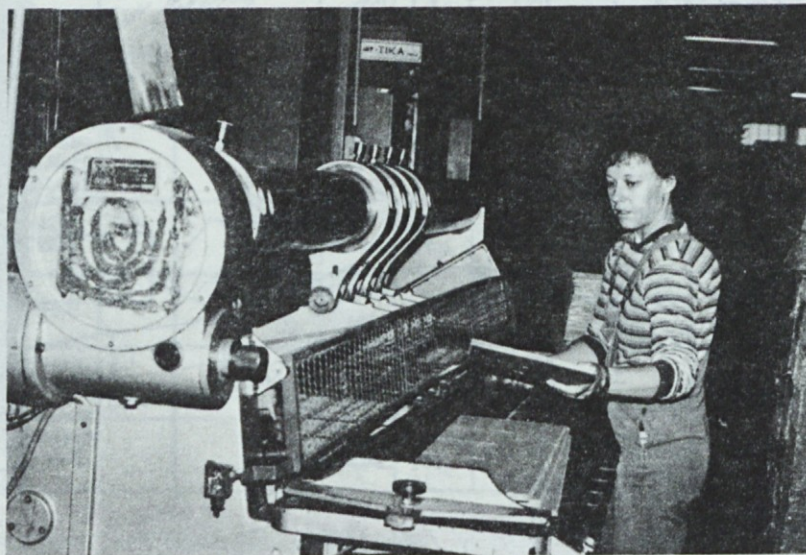
Za enajst mesecev tudi izkazujemo za 1% izboljšani izkoristek materiala tako v primerjavi z lanskim letom kot v primerjavi s planom.

Fizična produktivnost dela za november znaša 25,38 kg/h in je za 16% nad lansko novembersko produktivnostjo in za 4% nad planirano.

Novemberski rezultati so vplivali tudi na enajstmesečne, tako da je fizični obseg za 2% večji, za tak obseg smo porabili za 2% manj ur živega dela, zato je produktivnost za 4% večja od lanske letošnje v enakem obdobju, vendar je še vedno za 1% manjša od planirane. Zaenkrat dosegajo planirano produktivnost v Lepenki, Valkartonu, Papirni konfekciji, TIKI in Sigmii.

V novembru smo izvozili na konvertibilni trg 635 ton izdelkov v vrednosti 218.314 USA dolarjev in na klirinški trg 47 ton v vrednosti 74.414 Cl dolarjev. Konvertibilni izvoz je za 44% manjši od dinamičnega plana, klirinški pa za 53%.

Izvozni podatki za enajst mesecev kažejo, da smo izvozili na konvertibilni trg za 3.132.260 USA dolarjev, to pa je 1% manj od načrtovanega in 10% manj kot v lanskem enakem obdobju. Na klirinško področje smo izvozili 1.043.988 Cl dolarjev to je 21% manj od plana in 40% manj od lanske letošnje enajstmesečnega klirinškega izvoza.

Ramšak Majda pri izsekovanju pregrad

Iz poročila o poteku investicijskih del

Konec meseca septembra smo pri SDK Ljubljana prijavi investicijo izgraditev in selitev obrata potiskane embalaže (kratko MP-3). Struktura investicije in viri pokrivanja so bili sledeči:

	v din
I. SREDSTVA:	
1. Osnovna sredstva	2.445.500.000.–
2. Oprema z montažo (domača)	335.974.000.–
3. Ostalo (soglasja, int. obresti itd.)	431.960.000.–
SKUPAJ:	3.213.434.000.–

II. VIRI SREDSTEV:	
1. Lastna sredstva tozđ Kartonažna	606.034.000.–
2. Združena sredstva v okviru DO KTL	1.490.000.000.–
3. Kredit LB—gospod. banke Ljubljana	645.000.000.–
4. Kredit izvajalcev	472.400.000.–
SKUPAJ:	3.213.434.000.–

Z Gradisom je sklenjena pogodba za gradbena in pripravljala dela in sicer:

— pripravljala dela	45.725.813.–
— gradbena dela	2.218.031.771.–
	2.263.757.584.–

Pogodbeni znesek smo poravnali na naslednji način:

1. avans v višini	1.315.725.813.–
2. garancija LB—GBL	948.031.771.–
SKUPAJ:	2.263.757.584.–

Gradbena dela tečejo po predvidenem terminskem planu in ni zaenkrat nobenih zaostankov. Delo se obračunava z mesečnimi situacijami. Vrednost že nabaljene opreme znaša 3.955.000 din. Za razna soglasja, prispevke, načrte in podobno smo plačali do 31.10.1986 že 123.626.745 din.

Tina NASTRAN

Meta Bombač — vodja nabavne operative KTL

Nabavna politika v DO KTL

Usklajevanje nabave surovin z razpoložljivimi finančnimi sredstvi — še en korak k naši boljši likvidnosti

Nabava je opredeljena kot ena od številnih funkcij poslovanja delovne organizacije. Glede na časovno zaporedje se nabava smatra kot dejavnost, ki predhodi proizvodnji in prodaji. Poslovni proces se začne z nabavo, konča pa s prodajo.

Dr. Turk navaja, da imamo v poslovanju delovne organizacije glavne in spremljajoče funkcije. Med glavne šteje nabavo, proizvodnjo, prodajo in financiranje. Poudarja pa, da je potrebno glavne in spremljajoče funkcije neprestano vzklajevati. V primeru, da pride do nevzklajenosti, se to pozna v rezultatih poslovanja. Na po-

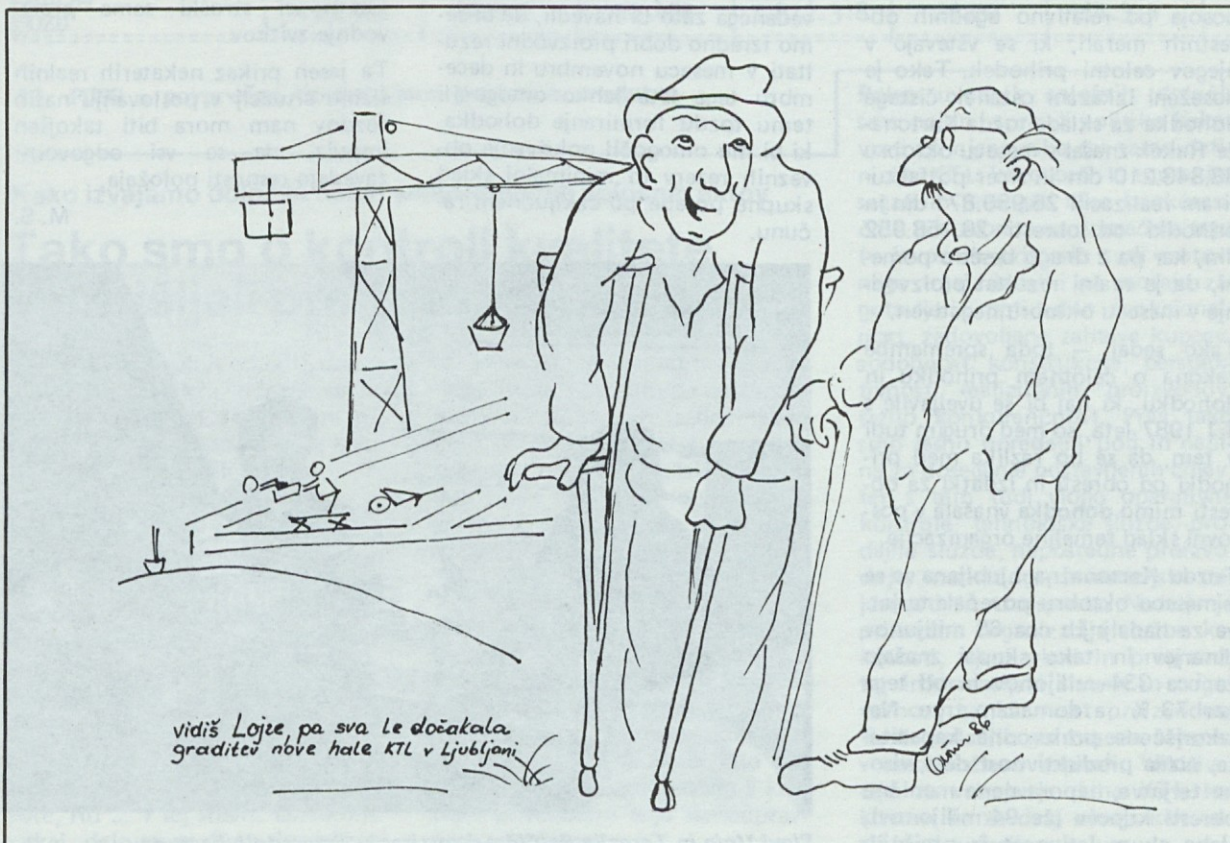
slovanje delovne organizacije učinkuje trg s ponudbo, povpraševanjem in konkurenco. Po drugi strani pa delovna organizacija obvladuje trg z nabavno politiko, ki predstavlja le en del njene poslovne politike in pokriva področje kvalitete materiala, nabavnih cen, stroškov nabave, dobaviteljev in zalog materiala.

Da bi pokrili navedena področja, je delo v nabavi DO KTL organizirano na oskrbovanje proizvodnje z osnovnimi surovinami in na oskrbovanje proizvodnje s pomožnimi materiali.

Nabavo vršimo za vse TOZD v DO KTL, razen za tiste, ki imajo to funkcijo organizirano v lastni temeljni organizaciji. (TOZD Tika, Kuverta, Sigma, Embalažni servis).

Pomanjkanje na nabavnem trgu osnovnih surovin je v zadnjih dveh letih preraslo v konjunkturo, kar je imelo za posledico večjo ponudbo materiala, dvig kvalitete, krajše dobavne roke, diferenciacijo cen glede na kvaliteto, pojavila se je konkurenca. V času pomanjkanja je KTL zagotavljala redno oskrbo svoje proizvodnje z vzpostavljanjem trajnejših oblik poslovnega sodelovanja na osnovi sovlaganja, skupnega izvoza, obojestranskih blagovnih in denarnih tokov ipd. Na področju oskrbe z embalažnimi papirji se je KTL s SaS-om o sovlaganju trajno poslovno vezala na Belišće, kjer smo zagotovili potrebne količine kvalitetnega flutinga, na ZTP Zagreb za zagotovitev dobav testlinerja in flutinga, na BIGZ Beograd za zagotovitev večjih količin šrenca in testlinerja, na TSCIP Plaški za zagotovitev večjih količin kraftlinerja. Z

nadaljev. na 4. str.

vidiš Lojce, pa sva le dočkala graditev nove hale KTL v Ljubljani

ostalimi dobavitelji, kot so FOPA Vladičin Han, ROTKA Cazin, Dušan Petronijević Kruševac in Lepenka Novi Kneževac smo imeli sklenjene letne pogodbe.

Ne glede na to, da so se razmere na nabavnem trgu papirjev bistveno spremenile, je politika nabave KTL glede dobaviteljev ostala enakomerno opredeljena, njihovo število smo povečali še za enega — Natron Maglaj in tako priskrbeli za proizvodnjo valovite lepenke znatno količino zelo kvalitetnega testlinerja. KTL sodeluje z vsemi pomembnejšimi proizvajalci embalažnih papirjev v Jugoslaviji. Le tako lahko zagotavljamo širšo paleto materialov glede na kvaliteto, kar pomeni različne cene za isti material, ki je različne kvalitete. Tako prodaja razpolaga s širšim asortimanom embalaže, od zelo kvalitetne in drage, do manj kvalitetne, a še vedno zadovoljive, zato pa cenejše.

S triplex kartoni nas je v kriznem obdobju na osnovi SaS-a o sovlaganju oskrbovala Papirnica Količevo. To sodelovanje se je v zadnjih letih še poglobilo in razširilo tudi na področje skupnega izvoza. Razlogov za to je več. Med najpomembnejše štejejo dobra in konstantna kvaliteta materiala, skrajšanje dobavnih rokov, bližina dobavitelja in s tem nizki transportni stroški.

Ponudba drugih repromaterialov ni povsem sledila ponudbi osnovnih materialov, tako da le-ti še

vedno predstavljajo dokaj problematično področje oskrbe. Za nekatere še danes velja dobavni rok dva meseca in več. Da bi potekala oskrba proizvodnje čimbolj nemoteno, nabavljamo nekatere repromaterialne preko trgovine in izkoristimo določene bonitete, ki jih trgovci nudijo. (držijo zaloge, na proizvajalce so vezani z ugodnimi finančnimi aranžmaji ipd.)

Ne glede na to, da so se pogoji na nabavnem trgu izboljšali, pa so pogoji gospodarjenja z visokimi obrestnimi merami ostali zaostreni. KTL se je morala temu prilagoditi; uvedli smo mesečno prilaganje nabave, kjer gre za sprotno ugotavljanje možnosti obsega nabav in vzklajevanje z razpoložljivimi finančnimi sredstvi, s čimer aktivno sodelujemo pri zagotavljanju likvidnosti DO.

Ostrejše zahteve naših kupcev po kvalitetni embalaži in večja ponudba na nabavnem trgu sta glavna vzroka dvigu kvalitete materialov. Delo s kvalitetnimi materiali je hitrejše, manj je zastojev, ni reklamacij na končni izdelek. Vse to se odraža v finančnem rezultatu. Reklamacij materialov je v zadnjem letu precej manj. Na področju embalažnih papirjev smo imeli letos 81 reklamacij, s tem da jih je 22 naslovljeno na prevoznike, 21 pa je bilo opozorilnih. Na področju triplex kartonov smo imeli 22 reklamacij, od tega nekaj opozorilnih. Čuti se premik v smer dviga kvalitete materiala,

dobavitelji se trudijo, da ustrezajo našim zahtevam, ki so specifične, vendar za našo proizvodnjo potrebne.

Velika ponudba papirjev je povzročila, da dobavitelji niso mogli uveljaviti vseh napovedanih cen. To je močno prisotno na trgu embalažnih papirjev, v zadnjem času pa tudi na trgu premaznih in nepremaznih triplex kartonov. Prišlo je do diferenciacije cen glede na kvaliteto materiala, kot tudi do diferenciranih plačilnih pogojev. Nabava je v zadnjem letu izkoristila omenjene pogoje na nabavnem trgu in veliko naredila na cenovnem področju osnovnih in pomožnih materialov, kar se odraža v rezultatih poslovanja DO. Na tem mestu je potrebno poudariti tudi tesno sodelovanje s finančno operativno. Ob upoštevanju različnih plačilnih pogojev naših dobaviteljev, finančna operativa s smotrnim obračanjem denarja veliko prispeva k likvidnosti DO.

Na likvidnost vplivajo tudi zaloge materiala. V zadnjih 2 letih so bile vse TOZD redno in dobro oskrbovane, s tem da smo uspeli držati nizke zaloge in povečati koeficient obračanja materiala in drobnega inventarja. Tako je npr.: v TOZD Valkarton v prvem polletju 86 znašal koeficient obračanja 6,5 kar pomeni, da se je material obrnil v 28 dneh, v letu 85 pa je koeficient obračanja znašal 10,0 kar pomeni, da se je material obrnil v 37 dneh. Za celotno

DO KTL velja, da so se dnevi obračanja v letu 86 v primerjavi z letom 85 zmanjšali z 46 na 39 dni. S tem smo uresničili zastavljene planske cilje za leto 86 po znižanju zalog surovin in repromaterialov. To pa ne pomeni, da ne bo ista naloga prioriteta značaja tudi v letu 1987.

Nabavna politika bo tudi za leto 1987 v glavnem opredeljena tako, kot je bila leta 1986, saj ne pričakujemo bistvenih sprememb v pogojih gospodarjenja. Kot cilj gospodarjenja je postavljeno povečanje dohodka in čistega dohodka. Nabava bo morala tako skrbeti še naprej za relativno zmanjševanje stroškov tistih elementov, ki v strukturi cene predstavljajo bistveno postavko. To pa je v glavnem material.

Osnovne zadolžitve nabavne operativne DO KTL v letu 1987 bodo:

- zagotavljati nemoten proces proizvodnje s kvalitetnimi surovinami in repromateriali
- uresničiti planirano razmerje vhodnih in izhodnih cen
- držati nizek obseg zalog materialov
- sodelovanje s potencialnimi dobavitelji
- zagotoviti čim več materiala na domačem trgu in s tem zmanjšati odvisnost od uvoza
- iskanje domačih substitutov za materiale, ki jih uvažamo.

M. B.

Finančni rezultati poslovanja za mesec oktober 1986

Kako to, da se nočemo zavedati resnosti položaja?

Ko spremljamo v uredništvu naše Glasila vsa dogajanja v KTL z željo, da bi bralcem posredovali čim več tistih informacij, ki so nujno potrebne za njegovo delo in samoupravno odločanje, nas je obrazilo PZD Načrtovanje in spremljanje tekočega gospodarjenja k finančnim rezultatom poslovanja KTL za mesec oktober tega leta, kar nekoliko presenetila. Zagotovitev so take, da se mora vsak od nas med njimi zamisliti, predvsem pa vsi tisti, ki bi morali s svojim delom narediti potrebne ustrezne korake. To nas je vzpodbudilo, da vam jih v nekoliko krajši obliki podamo.

Proizvodnja temeljnih organizacij Kartonaža Rakek in Kartonažna Ljubljana iz meseca v mesec pada; stanje je gotovo že zaskrbljujoče. Res je, da so naročila razdrobljena, res pa je tudi, da podatki o zasedenosti strojev kažejo, da proizvodnja ne teče niti v dveh polnih izmenah. Kje je tretja izmena, za katero smo se nič kolikokrat opredelili!! Kako to, da se nočemo zavedati resnega položaja!

Tozd Kartonaža Rakek, kljub slabši proizvodnji, izkazuje še vedno relativno ugodne finančne rezultate in sicer zato, ker tozd

posluje z minimalnimi zalogami in terjatvami, kar mu omogoča, da prosta lastna finančna sredstva posoja po relativno ugodnih obrestnih merah, ki se všteto v njegov celotni prihodek. Tako je doseženi izkazani ostanek čistega dohodka za sklade tozda Kartonaže Rakek znašal v mesecu oktobru 38.343.210 din in sicer po fakturirani realizaciji 26.930.871 din in prihodki od obresti 29.158.952 din, kar pa z drugo besedo pomeni, da je realni rezultat proizvodnje v mesecu oktobru negativen.

Tako sedaj — toda spremembe zakona o celotnem prihodu in dohodu, ki naj bi se uveljavile s 1.1.1987 leta, so med drugim tudi v tem, da se bo razlika med prihodki od obresti in izdatki za obresti mimo dohodka vnašala v poslovni sklad temeljne organizacije.

Tozdu Kartonažna Ljubljana so se v mesecu oktobru povečale terjatve za nadaljnjih cca 68 milijonov dinarjev in tako skupaj znašajo že cca 334 milijonov in od tega kar 73 % na domačem trgu. Neizkoriščene proizvodne kapacitete, nizka produktivnost dela, visoke terjatve, neporavnane menične obresti kupcev (že 94 milijonov), slaba akumulativnost iz prejšnjih

let ter prepočasen dogovorjen uvoz materiala, pa so vzrok slabemu dohodku tozda in poslovanju s pretežno sposojenimi obratnimi sredstvi. Tako je tozd zadolžen za že preko 1 milijarde (100 starih milijard) dinarjev samo za obratna sredstva.

O posebnih težavah tozda Jelplast je bilo v zadnjem času že več povedanega zato bi navedli, da bi samo izredno dobri proizvodni rezultati v mesecu novembru in decembru tega leta lahko omogočili temu tozdu formiranje dohodka, ki bi mu omogočil pokrivanje obveznih rezerv in minimalni sklad skupne porabe po zaključnem računu.

Na slabše finančne rezultate v tozdu Papirna konfekcija pa vpliva izvoz rolic. Dosežena cena rolic 265,83 din/kg ne more kriti niti stroškov izdelovalnega in pomožno-izdelovalnega materiala, ki znašajo 580,92 din/kg. Pri 79 tonah realiziranih zvitkov je ta razlika dosegla že kar cca 25 milijonov dinarjev s tem, da v ta znesek niso všteti vsi stroški same proizvodnje zvitkov.

Ta jasen prikaz nekaterih realnih slabih situacij v poslovanju naših tozdov nam mora biti takojšen impulz, da se vsi odgovorni zavedajo resnosti položaja.

M. S.

Slavi Voje in Terezija Belčič pri sortiranju pregradnih kartonov.

Nekatere ugotovitve ob bilanci uspeha SOZD Slovenija papir Ljubljana za obdobje januar – september 1986

Ob prepričanju, da se da nekatere probleme lažje reševati s skupno pomočjo in, da je v večjem združenem poslovnem sistemu zagotovljen skladnejši razvoj in večja socialna varnost delavcev, so delavci vseh temeljnih organizacij KTL že pred več kot šestimi leti pristopili v sestav sestavljene organizacije združenega dela SLOVENIJA PAPIR Ljubljana. V njej deluje devet delovnih organizacij in delovna skupnost. Skupaj je združenih v sozdu Slovenija papir 10.776 delavcev in je tako ena večjih sestavljenih organizacij. Naj-

večjo korist od tega združevanja uresničujemo na področju zunanje-trgovinskega poslovanja, so pa tudi druga področja kot: načrtovanje skladnega razvoja, zagotovitve surovinske baze in druge pomembne funkcije, ki jih razvijamo na ravni sozda Slovenija papir.

Primerjave rezultatov poslovanja posameznih organizacij znotraj sozda Slovenija papir nam kažejo naše mesto v sozdu in dinamiko našega razvoja. V posebni preglednici podajamo nekatere absolutne podatke o velikosti doseženih

rezultatov poslovanja v obdobju januar – september 1986.

Iz preglednice je razvidno, da sta v sozdu najmočnejši organizaciji po realizaciji in reprodukcijski sposobnosti Papirnica Đuro Salaj iz Krškega in Sladkogorska Sladki vrh. Številčno je največja Sladkogorska Sladki vrh z 2.406 zaposlenimi delavci. KTL je po večini kazalcev nekje v sredini. Iz podatkov, ki smo jih prejeli od sozda Slovenija papir pa so zanimiva tudi gibanja oziroma indeksi rasti letošnjih rezultatov s primerjavo enakega obdobja lani.

Po ustvarjenem dohodku na zaposlenega delavca smo bili lani na 2. mestu letos pa na 4. Temu je razumljivo sledilo tudi zaostajanje rasti osebnih dohodkov. Lani smo bili po doseženih povprečnih osebnih dohodkih na zaposlenega na 3. mestu, letos pa na 6. od šestih "pravih" papirniških delovnih organizacij sozda Slovenija papir.

Kljub 30 % manjši realizaciji od Sladkogorske in "Đuro Salaja" in 23 % manj od Papirnice Vevče, pa smo po ustvarjenih sredstvih za reprodukcijo na 2. mestu, takoj za "Đuro Salajem".

Čeprav naša dohodkovna produktivnost ni največja (dohodek na delavca) pa smo po rentabilnostnem izražanju najboljše.

Na 100 din povprečno uporabljenih poslovnih sredstev ustvarimo 18 din akumulacije, medtem ko n. pr. Sladkogorska le 7,52 din.

Ob sumiranju vseh značilnosti, ki nam jih kažejo podatki sozda za obdobje januar – september 1986 zaključujemo, da še vedno ostajamo med uspešnejšimi delovnimi organizacijami sozda Slovenija papir, da pa se v nekaterih primerih že kažejo prvi znaki popuščanja v dosedanem tempu razvoja.

Ljubljana, 26.11.1986

D. KOROŠEC

NEKATERI REZULTATI ČLANIC SOZD SLOVENIJA PAPIR V OBDOBJU JANUAR – SEPTEMBER 1986

DELOVNA ORGANIZACIJA	CELOTNI PRIHODEK	DOHODEK	AKUMULACIJA + AMORTIZAC.	DOHODEK NA DELAVCA	PRIMERLJIVI DOHODEK NA PUPS *1	BRUTO OD NA DELAVCA MESEČNO	DELEŽ IZVOZA V CELOTNEM PRIHOD. v %	DELEŽ AKUM. V PRIMER. DOHODKU v %	VREDNOST ZALOG GOTOVE PROIZVODNJE
ČLANICA SOZD	v mio din	v mio din	v mio din	v din		v din			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ĐURO SALAJ KRŠKO	44.303	8.969	5.428	3.902.964	18,31	162.249	23,82	28,8	2.897
SLADKOGORSKA SLADKI VRH	40.513	8.181	3.392	3.400.389	33,81	162.780	21,13	22,24	1.922
PAPIRNICA VEVČE	37.166	4.887	2.173	3.606.725	29,24	187.392	14,05	19,84	899
TOV. KART. PAP. RADEČE	14.827	4.618	2.648	4.891.667	43,24	179.296	11,82	28,62	423
PAPIRNICA KOLIČEVO	17.807	4.257	2.532	4.210.219	19,39	154.595	14,35	20,12	749
KTL LJUBLJANA	28.472	8.154	3.818	3.736.717	51,85	150.100	4,93	34,86	1.284
PAPIROGRAFIKA LJUBLJANA	14.980	652	334	7.857.156	22,80	270.384	0,14	49,64	-
RUDNIK KAOLINA IN KALCITA KAMNIK	1.232	646	147	2.307.843	76,79	145.376	-	11,1	23
KNEŽEVAC BEOGRAD	258	61	12	1.227.120	44,84	77.256	-	13,9	-
DSSS SOZD	368	279	4	4.105.544	78,71	246.237	-	-	-
SKUPAJ SOZD	195.926	40.704	20.488	3.812.318	26,37	164.374	14,86	26,48	8.197

*1 PUPS = povprečno uporabljena poslovna sredstva

Kako izvajamo določila naših samoupravnih splošnih aktov

Tako smo o kontroli kvalitete razmišljali pred stabilizacijo ...

Zakaj sem se sploh odločil, da napišem ta članek? Točnega odgovora ne bi mogel dati mislim pa, da me kar samo spoznavanje kako delamo in živimo sili k temu.

Delam v kontrolni službi, ki je za naše pojmovanje še vedno nekaj specifičnega, ali nebodigatreba, ali ne vem kako bi to imenoval. Po službeni dolžnosti (žal zaradi reševanja reklamacij naših nekvalitetnih izdelkov) sem obiskal več podjetij pred in v času stabilizacije.

Moja zapažanja so presenetljiva, ravno nasprotno od tistega, kar bi pričakovali glede na sprejete dogovore, itd ... v tej smeri. Govorimo nekaj, dela se pa čisto drugače –

to je manj, nekvalitetno, dražje, "zamorsko", pri tem pa upada delovna disciplina in zadovoljstvo ljudi pri delu ter s tem sama pripadnost nekemu kolektivu. Ob tem želim opozoriti na primer, ki je samo delček prej navedenega stanja.

V letu 1979 to je pred pričetkom stabilizacije, smo v naši delovni organizaciji sprejeli samoupravni sporazum o zagotavljanju kakovosti izdelkov in storitev temeljnih organizacij in delovne skupnosti KTL. Zato morda ne bi bilo odveč, da si osvežimo spomin s kratkim povzetkom tega samoupravnega sporazuma.

Poleg uvodnih splošnih določb smo najprej sprejeli politiko kakovosti in njene cilje ter samo definicijo KTL kakovosti, ki mora dosegati in presežati nivo konkurenčnih proizvodov na domačem trgu (v izvoznih primerih tudi svetovnega trga). Izdelki pa morajo zagotavljati: optimalno funkcionalnost, zadovoljene zahteve kupcev, sodobnost konstrukcije, perspektivnost realiziranih proizvodov, tržno konkurenčnost. Prav tako smo jasno opredelili poti in načine za doseganje postavljenih ciljev, ter s tem tudi vlogo operativne kontrole, tehnološke službe, prodajne službe, neposredne proizvodnje, marketinga, investicijske dejavnosti in transporta. Nadalje je prikazana organizacija službe kakovosti, njeni plani in programi, ter informacijski sistem in odgovornost za kakovost proizvodov. Tudi o plačilu gre beseda, saj smo v nekem členu zapisali: "Motivacija za vzbujanje duha KTL kakovosti in za dvig nivoja kakovosti je stimulacija:

- sistemsko določena v sistemu DO,
- nagrajevanje za kakovostne dosežene uspehe,
- enkratno nagrajevanje za konkretni dosežek in tudi

druge oblike motivacije kot so priznanja, značke, diplome."

Na koncu smo opredelili kakovost kot merilo pri izbiri dobavitelja in pri združevanju z novimi člani DO ter nadzor in ukrepe proti kršiteljem sporazuma.

Kakšen zaključek lahko na osnovi do sedaj napisanega sprejmemo? Zaradi objektivne ocene stanja odgovor prepuščam drugim, rad pa bi opozoril, da smo že pred sedmimi leti razmišljali tako, kot od nas zahteva trenutna gospodarska situacija. Dopuščam tudi možnost, da smo mišljenje spremenili in pod stabilizacijo razumemo ukinitvev oziroma tiho neizvajanje že sprejetih (vprašanje je dobrih ali slabih) načel delovanja.

Franc UDOVIČ

Gradnja poteka hitreje kot je predvideno po planu

V našem Glasilu smo že pisali o namenu izgradnje novega obrata potiskane embalaže TOZD Kartonažna Ljubljana. Vsem, ki zasledujete potek končno, vendarle izgradnje novih prostorov v Ljubljani, lahko povemo sledeče:

Naši skupni napor so vidni v priloženi sliki.

Začetkom meseca septembra se je komisija za izbor najbolj ugodnega ponudnika odločila, da izbere za izvajalca del DO Gradis Ljubljana.

Gradis je z deli pričel 1.9.1986. Pri tem je Gradis izvajalec del objekta na ključ, kar pomeni, da smo Gradisu kot izvajalcu zaupali in predali pravočasno, kvalitetno in rokovo opredeljeno izgradnjo novih proizvodnih prostorov v Ljubljani v smislu sprejetega srednjeročnega plana naložb DO KTL.

Danes lahko ugotavljam, kar izkazuje tudi pričujoči postanek gradbišča, da so napor skromne investicijske grupe (3 zaposleni) dosegli več kot pričakovane rezultate.

Z gradnjo novega objekta smo v tem momentu več kot mesec dni pred terminskim planom kot imamo podpisanega z izvajalcem del. Da nadaljujem, vsak dan zaključka del pred podpisanim rokom KTL — Gradis, nam na že poznano gibanje cen prinaša dodatne rezultate k poslovni uspešnosti Novogradnje in s tem, če se tako izrazim, pocenitev izgradnje“.

Pri tem ugotavljam, da nam je letošnja gradbeno vremenska sezona bila izredno naklonjena.

Pričujoča "fotografija" izkazuje,

da smo kot investitor in izvajalec do sedaj izvedli naslednja dela:

1. Opravljen je bil izkop gradbene jame tj. 10.100 m³.

2. Izvedena vsa gradbena—groba betonažna dela v kleti do kot + kot nivo proizvodnih prostorov. Sama klet predstavlja 3.300 m². Samo za primerjavo, navajam, da je bilo v kletne prostore brez predelnih sten vgrajenih preko 5.000 m³ armiranega betona.

3. Plošča nad kletjo je bila za betonirana in razopažena do sre-

dine decembra letošnjega leta, kar predstavlja izredni napor tako investitorja projektanta kot izvajalca, saj je bilo potrebno, sicer res občasno vgraditi dnevno tudi po 200 m³ armiranega betona.

4. Sočasno s tem smo še vedno iskali najprimernejše tehnološke rešitve za bodočo postavitve obstoječe in nove — že prihajajoče opreme.

Navkljub temu pa je danes, ne glede na pričujočo "fotografijo" že:

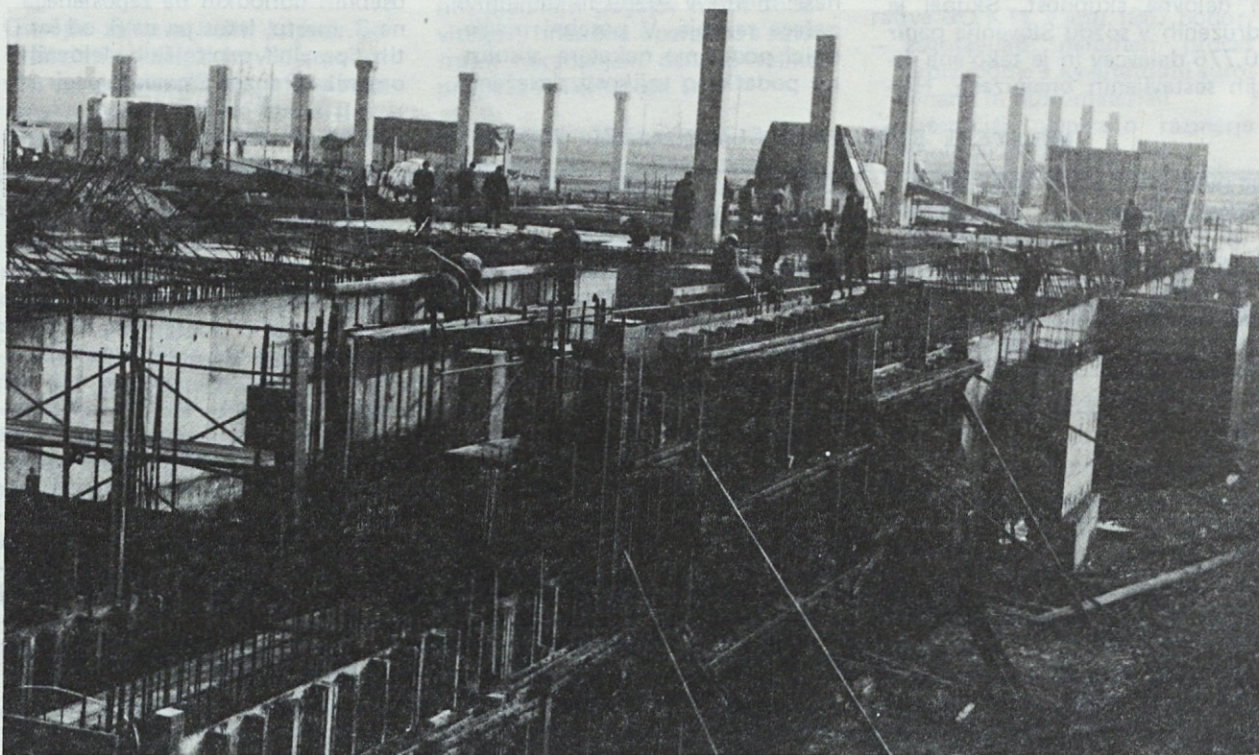
— gradbeno izdelana klet v kateri bodo pričeli instalaterji z izvajanjem del

— 50 % pokriti proizvodni del hale "vključujoč fasadne elemente in vhode"

— zaključena priprava za betoniranje plošče prvega nadstropja aneksa, v katerem se nahajajo prostori za pripravo in vodenje proizvodnje.

Skupno s sodelavci smo mnenja, da bo terminski plan izgradnje obrata potiskane embalaže realiziran v roku, pri tem pa bo moral tozd Kartonažna Ljubljana zlasti, pa njegova vzdrževalna služba, izkazati še posebno zavzetost, da bi v mesecu juniju že pričeli s selitvijo opreme v nove proizvodne prostore.

Tomaž Križaj, dipl. ing.

25. novembra smo posneli naslednje stanje pri izgradnji tovarne

(nadaljevanje iz glasila št. 11 — november)

Ugotavljanje delovne uspešnosti

Pri ugotavljanju delovne uspešnosti ne smemo zamenjati motivacije z zadovoljstvom

Kaj je uspešnost?

Z ugotavljanjem uspešnosti in njevo vezavo na osebne dohodke poskušamo izzvati določeno stopnjo motivacije za ponavljanje ali intenziviranje človekove aktivnosti. Pri tem pa **motivacije ne smemo zamenjati z zadovoljstvom**. Kaj hitro se namreč zgodi, da bomo vsi zadovoljni, ne da bi v dosežkih napredovali. Z merili uspešnosti lahko dosežemo mir pred delavci, če so ti zadovoljni. Ali imamo s tem tudi motivirane delavce? Opozoriti moramo tudi to, da nenehno menjavanje ciljev zelo slabo vpliva na merila uspešnosti in motivacijo. Pri tem pa so težave z merili le navidezne, prave težave so v ciljnih, ki naj bi jih posameznik ali družba dosegali.

V ugotavljanju delovne uspešnosti se često vidi priložnost za povečevanje osebnih dohodkov. Pri iskanju meril uspešnosti se dogaja, da nobeno ni dovolj dobro, ker pri vseh namreč obstaja nevarnost, da se osebni dohodki zaradi neuspešnosti lahko tudi zmanjšajo, tega se pa noče. Vsa takšna merila se običajno razglasijo za neustrezna. Osnovno vprašanje, s katerim se pri ugotavljanju delovne uspešnosti srečujemo je, kaj pravzaprav hočemo? Z uspešnostjo kontroliramo doseganje ciljev, oddaljenost od ciljev in preko nje lahko kontroliramo doseganje ciljev, oddaljenost od ciljev in preko nje lahko kontroliramo našo prihodnost in sedanjost. **Uspešnost ni samo nujni instrument delitve, ampak hkra-**

ti edini, ki lahko vpliva na odvisnost osebnih dohodkov od doseženega rezultata in s tem na potrebno smer motivacije, ki mora voditi v doseganje rezultatov.

Ugotavljanje uspešnosti je relativno preprosto, če so izdelani trije sistemi:

1. jasno definiran cilj, ki ga je potrebno doseči,
2. izdelan informacijski sistem dosežkov,
3. izdelan sistem odvisnosti višine osebnih dohodkov od uspešnosti.

Določanje kriterijev, s katerimi nameravamo ugotavljati uspešnost je najtežje delo. Pri postavljanju kriterijev se moramo vprašati, kaj je treba doseči, ali kaj je sploh cilj določenega dela. Merilo uspešnosti izhaja iz odgovora, katerega mora odgovoriti organizator, ki je delo predvidel in ne konstruktor meril uspešnosti. Z analizo cilja pridemo do kriterijev, ki jih lahko izkoristimo za ugotavljanje uspešnosti. Dvom o kriteriju dejansko pomeni dvom v cilju.

Preizkušanje meril uspešnosti

Iz preizkušanja meril moramo izvedeti ali bodo merila delovala v začrtani smeri ali bodo vzpodbujala vse tisto, kar smo pričakovali? V praksi je takšno preizkušanje v glavnem omejeno na pregled spremenjenih višin osebnih dohodkov pod pogojem, da se pri obratunu upoštevajo tudi merila uspešnosti. Nadaljnja uporaba pa je v večini primerov odvisna od napovedi, ali bodo takšne rezultate oziroma sistem, ki jih daje, delavci na referendumu tudi sprejeli. Ugibanje o sprejemu sistema, enačnega s preizkusom delovanja meril je naravnost smešno. Glede na postavljen cilj je treba preizkus izvesti tako, da dobimo odgovor na vprašanje, ali so se n. pr. stroški enote zmanjšali, ali so delavci pokazali pripravljenost za nadaljevanje zmanjševanja stroškov. Vsi drugi preizkusi so bolj ali manj presoja razmerja sil, ki imajo s strokovnostjo preizkusa bolj malo skupnega. Zelo resno je tudi vprašanje, kako izvesti takšen preiz-

nadaljev. na str. 7

kus. Če bi izvedli preizkus tako, da bi izračunali osebne dohodke pod vplivom meril uspešnosti in brez njih, ter vprašali delavce če so s tem zadovoljni, bi dobili podatek, kako so zadovoljni z višino osebne dohodka, nič pa o njihovi pripravljenosti za "zmanjševanje stroškov". Ustrezneje se je zateči k preizkusu, ko po znanih podatkih iz preteklosti ugotav-

ljamo, kakšna bi bila višina osebnih dohodkov. S takšnim preizkusom dobimo nekaj zanimivih informacij o pogojni odvisnosti osebnih dohodkov od doseženih rezultatov, tako lahko ugotovimo o zadostni motivacijski dozi, ki jo ponuja posamezno merilo. Če ne ustreza občutljivost delavcev, jo lahko še pred sprejemom ustrezno spremenimo. V takšnem preiz-

kušanju dobimo tudi koristne podatke o smiselnosti in nesmiselnosti ciljev, o možnosti individualnih vplivov. S temi podatki pa še vedno nimamo podatka o sprejemljivosti sistema pri delavcih. Po vseh izkušnjah se sistem ugotavljanja delovne uspešnosti najbolje sprejema tam, kjer delavci poznajo svoje možnosti in zmožnosti in jih primerjajo z zahtevami

meril uspešnosti. Kjer se ugotovi, da s svojimi sposobnostmi zmorejo dosežene rezultate, za katere so se prej dogovorili, z uvedbo meril uspešnosti ni posebnih težav. S tem pa se zavestno in odločno sprejme živ preizkus delovanja meril, ki bi se pokazala neustrezna na stečaj odprta, kar je edino smiselno.

M. D.

TOZD KARTONAŽA RAKEK:

10 LET: Albreht Anita, Bajt Matej, Batistič Janez, Bauman Anton, Bizjak Drago, Čekada Stanislav, Demšar Boštjan, Frank Marjan, Gregorič Jožefa, Ilijevski Vera, Islamagič Lutfija, Ivančič Martina, Jug Milan, Jurca Vinko, Klobučar Ivo, Kraševc Joža, Lavrič Anica, Markovič Dragica, Mlinar Janez, Modic Danijel, Nagode Jože, Petrič Franc.

15 LET: Doles Janez, Lukek Marija, Marolt Peter, Oblak Stanislav, Poženeš Dušan, Sečnik Emil, Stare Marta, Strle Milan, Svet Štefan, Svet Vincenc, Žagar Ivanka.

20 LET: Balazič Alojzija, Mahne Breda, Štritof Ivanka.

25 LET: Frank Marija.

TOZD LEPENKA TRŽIČ:

10 LET: Jurkič Mira, Milivojevič Dragojla, Ponjavič Janja, Ratnik Franc, Sitar Angelca, Srdanovič-Prešern Marija, Vukalič Mevlida.

15 LET: Anko Helena, Bertonec Marjan, Mum Andrej, Šlambergar Ludvik, Štrukelj Franc.

20 LET: Klemenc Franc, Štucin Marija.

25 LET: Sajovec Pavel.

TOZD VALKARTON LOGATEC

10 LET: Bogataj Marjan, Časar Jože, Časar Marija, Černe Anton, Đukić Milan, Guček Danijela, Jeraj Rudolf, Jereb Anton, Jereb Mirko, Klavžar Marija, Kobal Franc I, Kogoj Marjeta, Korenč Janez II, Leskovec Olga, Lukan Pavel III, Menart Jože, Mlinar Jože, Nagode Janez II, Naoge Viljem, Pavič Vinko, Pečkaj Marija, Petkovšek Štefanija, Pivk Jože, Rupnik Zofija, Šemrov Andrej, Vidmar Aleksander I.

15 LET: Adam Iztok, Bogataj David, Brenčič Amalija, Brenčič Stanislav, Brus Jože, Černigoj Ivanka, Dolenc Ivan, Drašler Franc, Eržen Janez, Facija Anton, Ferencšek Vinko, Fortuna Vinko, Gorjanc Ivan, Gorjanc Marjan, Gostiša Ivan, Grdadolnik Janez, Grum Ignac, Jereb Janez, Jerina Anton, Korenč Rudolf, Korenč Stanislav, Kristančič Franciška, Križaj Janez, Lenarčič Marjan, Lenarčič Štefka, Maček Alojz, Maček Ivanka, Maček Pavel, Maticič Helena, Mihelčič Alojz, Mihevc Franc, Mivšek Anton, Mlinar Janez I, Molk Marija, Možina Janez I, Možina Matilda, Možina Milan, Nadlišek

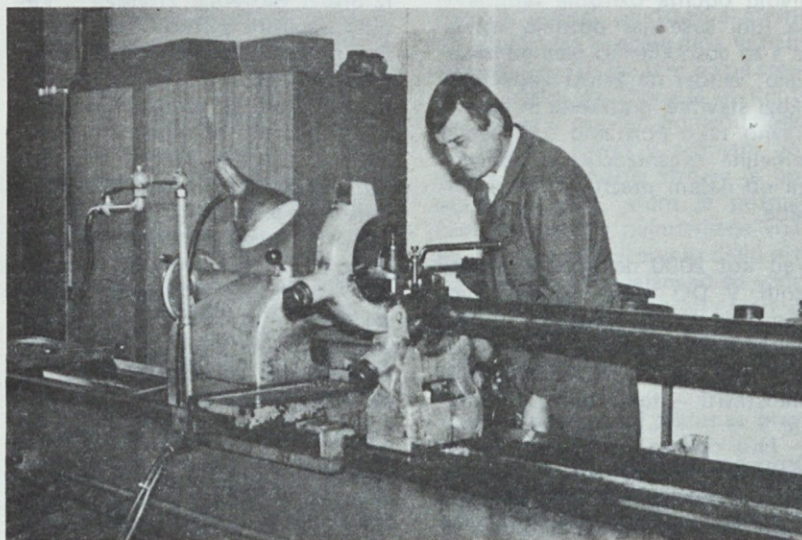
Delavci, ki so letos dopolnili 10, 15, 20 ali 25 let skupne delovne dobe v KTL

JUBILANTI

Jože, Nagode Anton I, Nagode Anton II, Nagode Franc I, Nagode Janez I, Ogrin Ciril, Opeka Franc, Petkovšek Franc, Petkovšek Leopold I, Petrovič Mihael, Poredoš Ivan, Premk Rozalija, Rožmanc Vladimir, Rupnik Filip, Rupnik Francka, Rupnik Vinko I, Rus Antonija, Sajovic Ivan, Širca Andrej, Širca Franc, Trček Franc,

20 LET: Boltežar Marija, Grebentar Terezija, Gregorinčič Franjo, Jamnik Franc, Jerina Franc, Lasič Stanislav, Mavser Janez, Mikuž Ivana, Ogrinc Jože, Orehek Janez, Pintar Milan, Skukan Katarina, Vidic Marjan, Žnidaršič Marija.

25 LET: Babnik Gabrijela, Bitenc Jože, Bizjak Jakob, Blatnik Jože, Bučar Ivanka, Čurba Živana, Gač-

Janez ERŽEN – jubilar s 15 leti delovne dobe v KTL pri delu na stružnici v jubilejnim tozdu s 15-letni poslovanja – Valkartonom

Trček Franc II, Trkulja Mitja, Trpin Andrej, Trpin Maksimiljan, Urbančič Vincencij, Verbič Viktor, Vidmar Franc.

TOZD KARTONAŽNA LJUBLJANA:

10 LET: Ban Marjan, Bojanovič Višnja, Colja Albert, Glavič Marija, Hren Slavica, Korica Dušana, Kovač Terezija, Kulaš Martin, Kusterle Zvone, Negovac Andrija, Papež Vera, Pašalič Marjan, Petrič Alojz, Prošič Fatma, Simonovič Zorica, Suljič Jusuf, Šahinovič Dušana, Tomažič Petra.

15 LET: Arnavtovič Tosum, Blažič Marija, Djurič Zlastislava, Djajič Ruža, Dukarič Helena, Ferati Šaip, Fortuna Jožefa, Gerden Bogdan, Kolar Vojko, Lasič Branimir, Lenarčič Metod, Marinovič Slavka, Medved Rihard, Mijič Stana, Muzlovič Marjan, Nikič Svetozar, Petrič Gašper, Tonih Bojan, Turk Vinko, Vasiljevič Mira, Železnik Vekoslav.

nik Amalija, Gačnik Janez, Gerdina Marija, Gruntar Martina, Habič Janez, Hojnik Anica, Jelečevič Šemsa, Kecelj Terezija, Klasič Marija, Kobe Marija, Kolakovič Barbara, Korelc Terezija, Kovačevič Ema, Krajnik Ivana, Kromek Emil, Lamovšek Ivanka, Lube Kristina, Mlakar Marija, Mutvar Katarina, Okoren Angela, Pene Gabrijel, Petrič Marija, Sajevec Ivanka, Stojko Pavla, Šebalj Justina, Turk Zofija, Vadas Marija, Zor Frančišek.

TOZD JELPLAST KAMNA GORICA:

15 LET: Bolčina Zdravko.

25 LET: Ažman Alojzija.

TOZD PAPIRNA KONFEKCIJA LJUBLJANA:

10 LET: Dizdarevič Dragica, Ilič Zorka, Jurič Nada, Jugovič Mara, Mikača Rosa, Mramor Viktor, Vukosav Nada.

15 LET: Bajt Rok, Cotič Srečko, Gojkovič Julka, Jankovič Anda, Majdič Jovanka, Materič Hasib, Nebec Ivan, Nikolič Zorica, Pančer Justina, Perjet Danica, Pogačar Marjeta, Stritar Marija, Strelac Smilja, Talundič Alid, Topčagič Fatima, Žmuc Darinka.

20 LET: Jeriha Stanislav, Jeršin Minka, Suhadolc Apolonija.

25 LET: Ahčin Cvetka, Colarič Anica, Godnjavec Jožefa, Jankovič Anton, Jazbec Nada, Kotar Gizela, Makoter Ana, Mihelič Jože, Mlinar Marija, Novak Karel, Ridješič Marija, Trstenjak Rozalija, Vrankar Marija.

TOZD KUVERTA LJUBLJANA:

15. LET: Habijanič Barica, Knez Franc, Lazar Rozalija, Skerlep Marija.

20 LET: Celarc Miha

25 LET: Debevc Katarina, Horvat Martin.

TOZD EMBALAŽNI SERVIS KOPER:

10 LET: Hrvatini Marino

15 LET: Cupin Marija, Obad Nevia, Trampuž Silva.

25 LET: Cupin Vladimir, Grižon Ferucij, Ivančič Antonieta.

TOZD TIKA TRBOVLJE:

10 LET: Berčon Marta, Dabič Jožefa, Korpes Miran, Korpes Tatjana, Košič Hilda, Vukovič Radana, Žlak Marina.

20 LET: Brinar Ivana, Drnovšek Miro, Hiršelj Danijel, Pertinač Valentina, Špilar Edvard.

TOZD KARTONAŽA SIGMA GORNJI MILANOVAC:

10 LET: Jovanović Milorad, Marinčević Miodrag, Novaković Borivoje, Rakić Zdravko.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB:

10 LET: Kraševc Anica, Novak Milanka, Pezdirec Vesna, Risteski Aleksandar, Stankovič Grozdana, Stegu Marjeta.

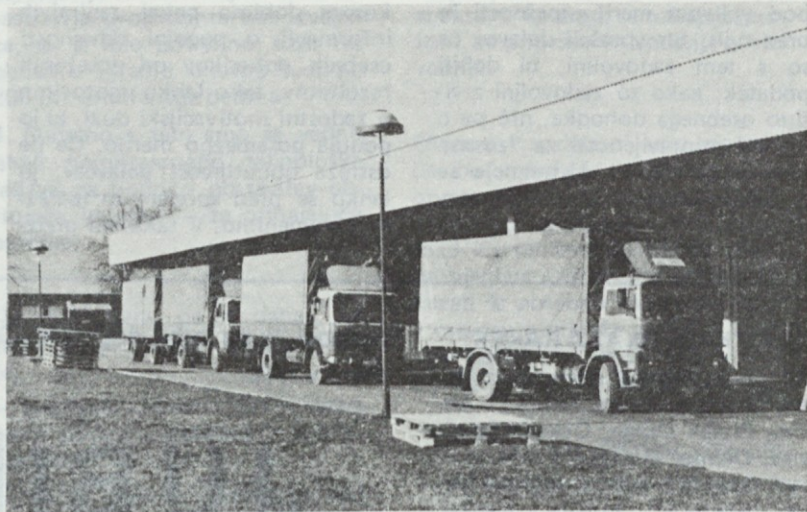
15 LET: Kunešević Cvijeto, Lajčič Dermota Simo, Lilek Jože, Novak Jože, Petermel Danica, Rot Drago, Rupnik Valentin, Stojčić Dragica, Tancig Borut.

20 LET: Pisek Marjan

25 LET: Ivanuša Mihael, Matjašič Marija, Zgonc Ivan.

S posebno prirejenimi viličarji skladiščimo papirne zvitke — našo surovino

Hitra oprema gotovih proizvodov

Nekdo je nekoč zapisal misel, da gre čas z vsakim drugače; z nekom stoji, z nekom je v zaostanku, z nekom v teku in z nekom gre v korak.

Začetna misel je morda značilna za našo temeljno organizacijo, saj smo nekaj časa korakali s časom, zaostajali, stali in ga ponovno ujeli.

Čas — relativen pojem. 15 let — dolga ali kratka doba. Vseeno. Letos mineva 15 let, odkar so se prvič zavrteli valoviti agregati kartonskega stroja, prvi metri valovitega kartona so zapustili kartonski stroj, prvič smo delavci naše temeljne organizacije (zgrajena je bila s sredstvi sovlagateljev KTL — Slovenijales) izdelali kartonsko škatlo — zloženko.

Predstavljati Valkarton kot temeljno organizacijo DO KTL s številkami, grafikoni, tabelami in podobno je najverjetneje nepotrebno. Tako v okviru DO KTL, kot na

Za nami je 15 let

nivoju občine oziroma republike pa tudi širše nas poznajo vsi, ki se s to gospodarsko panogo ukvarjajo, vendar na žalost zopet bolj skozi številke, grafikone in tabele. Ravno tako poznamo tudi ostale temeljne organizacije — pa zato mi ob našem prazniku malo drugače.

Več kot 2000 delavcev je zaposlenih v DO KTL, vendar dvomim, da večina delavcev pozna naš proizvodni proces oziroma našo firmo pa jo zato poiskujemo predstaviti — tako, bolj po domače.

Osnovno surovino, to je papir v zvitkih dobivamo od različnih dobaviteljev — proizvajalcev papirja

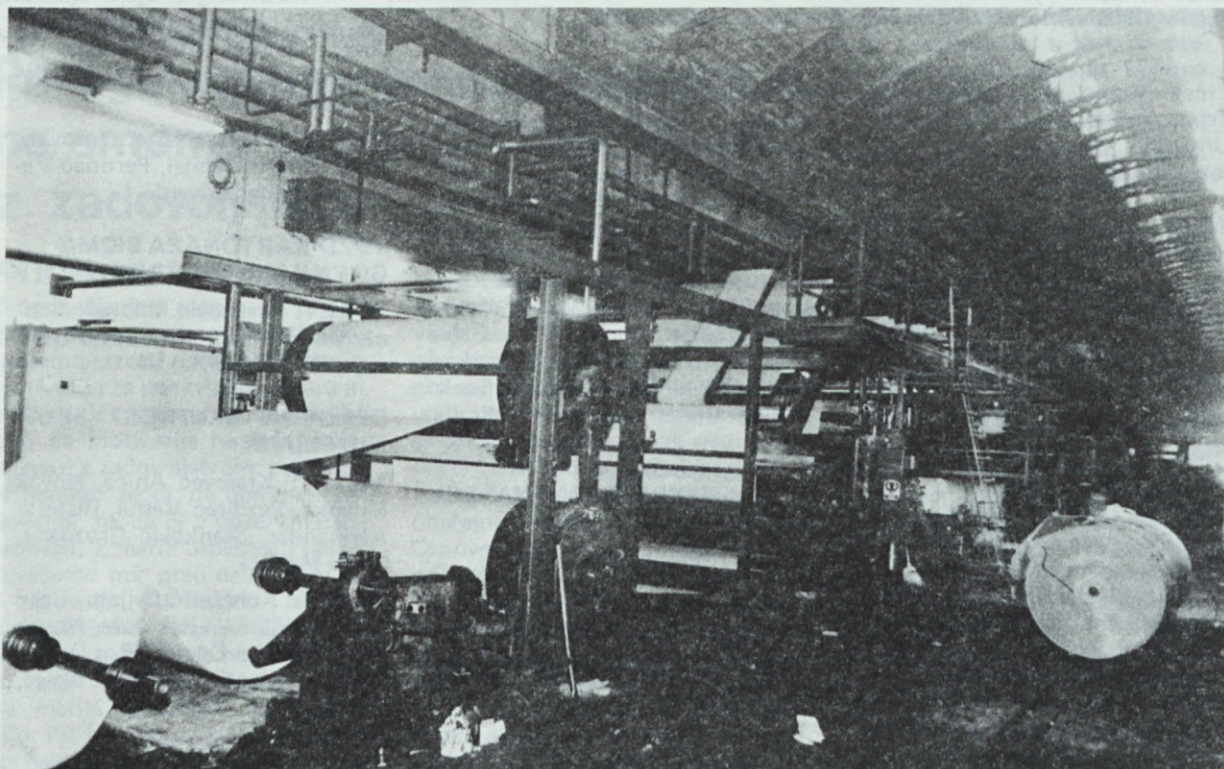
iz Srbije, Slovenije, Hrvaške ... Večina papirnih zvitkov (bal, kakor jim pravimo Valkartonovci) nam pripeljejo po železnici do logaške postaje, tam se pretovorijo v kamione in nato pripeljejo do temeljne organizacije, kjer jih s posebno prirejenimi viličarji skladiščimo drugega na drugega v skladišče zvitkov. Nekaj osnovne surovine pripeljemo tudi direktno s kamioni — toda poskušamo čim manj; saj veste — stroški. Papirja je kar precej, takole dva, tri tisoč ton, odvisno pač od dobave in trenutne situacije na tržišču.

Za izdelavo valovitega kartona potrebujemo še škrobno lepilo, energijo in normalno stroje. Kartonska stroja sta približno 80 m dolgi

“pošasti” in z vsemi pripadajočimi agregati delujeta kar malce grozljivo. Valovilni agregati (tam se formira valoviti sloj, ki se zlepi z enim od ravnih slojev) so osnova stroja, saj pravzaprav izdelajo valoviti karton, ki se nato na svojem “potovanju” skozi sušilno skupino “znebi” odvečne vlage in že ga vzdolžni rezilec na osnovni program, ki ga izdelata programer kartonskega stroja, najprej vzdolžno razreže, prečni rezilec pa že formira polizdelek, to so plošče, prirezi ali sloter material. Omenjene polizdelke zaenkrat zlagamo ročno, vizija prihodnosti pa je avtomatska izlagalna naprava.

Že samo sprehod med obema strojema vas bo zagotovo prepričal, da delavce ob stroju niti najmanj ne “zebe”, še posebno ne poleti, kajti celoten stroj je ogrevan s paro, ki pa ima seveda precej visoke temperature. Paro proizvajamo v dveh kotlih, ki jih kurimo z mazutom, v teku pa so dela za priključitev na plinovod in tako si bomo zagotovili dva medija, kot osnovo za proizvodne pare in ogrevanje samih prostorov tozda. Ne smemo pozabiti še škrobno lepilo, nekateri mu pravijo moka, in končno je res tako, saj je podobno kot bi mešali moko in vodo pri določeni temperaturi v “malo večjih loncih” in obenem skrbeli, da ni prereditve in ne pregosto. Njegovo vlogo najbrž ni potrebno posebej pojasnjevati — lepilo je pač in lepi valoviti karton in ravni sloj.

Tisti, ki nekoliko bolje poznate našo proizvodnjo veste, da smo v zadnjih letih veliko sredstev vložili prav v modernizacijo obeh kartonskih strojev. Tako se bodo vrteli novi odvijalci papirnih zvitkov, ravni sloj papirja na tretjem agregatu se avtomatsko vpljuje (zmanjševanje izmeta), osvojili pa smo tudi proizvodnjo impregnirane embalaže. V takšno škatlo ravno ne moremo naliti vode (nekateri so sicer to poskušali), vendar pa si impregnirana embalaža že

80 metrov dolga “pošast” — stroj za izdelavo valovitega kartona

nadaljev. na 9. str.

Delo pri liniji za izdelavo in lepljenje zloženke je avtomatizirano

Delavci pri odtrgovanju

utira pot na tržišču in je še kako dobrodošla pri proizvajalcih sadja in zelenjave.

Še nekaj — naši "pošasti" sta precej glasni in zato bo ena izmed naših nalog v prihodnjih letih — odprava ropota v tem delu naše temeljne organizacije.

Tako torej! Izdelali smo valoviti karton s katerim oskrbujemo naše bratske temeljne organizacije, prav tako pa ga določen del prodajamo tudi ostalim predelovalcem; takole, recimo dobro polovico od tistih dobrih štiridesettisoč ton pa ga predelamo sami in sicer v različne končne izdelke, kot so zloženke, vloge, ovitke, pregrade ... Ta del proizvodnje je mogoče za oko bolj zanimiv (naj mi naši kartonarji oprostijo) saj obiskovalec vidi več različnih strojev. Tam so osnovni stroji za izdelavo potiskanih ali nepotiskanih zloženek, pa šivalni stroji (ročni, polavtomatski, avtomatski), pa stroj za izdelavo ovitkov, nekaj pomožnih strojev in če lahko rečemo v središču pozornosti glavna dva: prva nekoliko starejša linija za izdelavo in lepljenje zloženek in druga nova, pri kateri so se v letošnjem letu prvič zavrteli njeni noži in transportni trakovi. Obe liniji sta avtomatizirani in količinsko pokrivata večji del predelave valovitega kartona. Del proizvodnje je namenjen "ročnemu delu", saj je potrebno obrtati določene izdel-

ke, povezati nekatere zloženke, formirati križne vloge — ker vemo, da vsega pač ne storijo stroji sami. Transport med posameznimi fazami proizvodnega procesa se opravlja z elektro viličarji in ročnimi paletnimi vozički, počasi pa se pripravljamo tudi na prehod oziroma na uvedbo valjčnih prog in s tem ukinitve viličarjev. Vseh seveda ne, saj je tu še skladišče.

V dveh halah (upamo, da bo v bodočnosti le ena) se nam kopičijo končni izdelki; kar malo preveč jih je. Vendar saj vemo, kupec je kupec in velikokrat je potrebno prisluhniti tudi njegovim željam in potrebam. V eni izmed skladiščnih hal stoji tudi Signoda, stroj za povezovanje celotne palete končnih izdelkov. Tudi tu so želje kupcev pogojevale nakup takšnega stroja, ki je pričel obratovati v lanskem letu in ko bo postavljen valjčni transport bo predstavljal nekakšen zaključek predelave valovitega kartona.

Večino končnih izdelkov dostavimo kupcem s kamioni transportnega podjetja Viator (z njim imamo sklenjeno pogodbo), določen delež jih odpeljejo kupci s svojimi lastnimi transportnimi sredstvi, nekaj pa se odpelje tudi z našimi tremi kamioni in kombijem. Prizadevamo si, da bi čimveč izdelkov odpremili na paletah, saj

tako odpade ročno natovarjanje kamionov, ki pri nizkih zimskih temperaturah ni niti najmanj prijetno.

Naši kupci (ne bi jih naštevali) so raztreseni po ožji domovini; res, nekaj jih je tudi v drugih republikah, pa tudi z izvozom smo se poizkusili, sicer šele v zadnjih letih, vendar prvi koraki so vseeno tu. Tako so se naši izdelki pojavili na grškem in italijanskem tržišču.

Vse to skupaj predstavlja glavni del delovnega procesa naše temeljne organizacije; pri tem pa ne smemo pozabiti vzdrževanja in kontrole, ki je v pravem pomenu besede zaživela ravno v zadnjem obdobju. Vzdrževanje strojev je poseben problem, vsem je poznan problem nabave najmanjšega vijaka, da o večjih rezervnih delih niti ne govorimo in dejansko so vzdrževalci včasih kar najbolj čarodeji, saj je v določenih trenutkih že vsak kos železa — zahteven strojni del.

Ves naš proizvodni cikel se pravzaprav prične že mnogo prej — v našem belem mestu in sicer v prodaji, kamor se stekajo naročila kupcev. Ta se nato nadaljuje v pripravi proizvodnje, ki tehnološko obdela vsa naročila, pripravi plan proizvodnje in zagotovi vse potrebno za nemoteno delo pri posameznih strojih. Modernizacijo srečamo tudi v tem delu temeljne organizacije, kajti vsem je pozna-

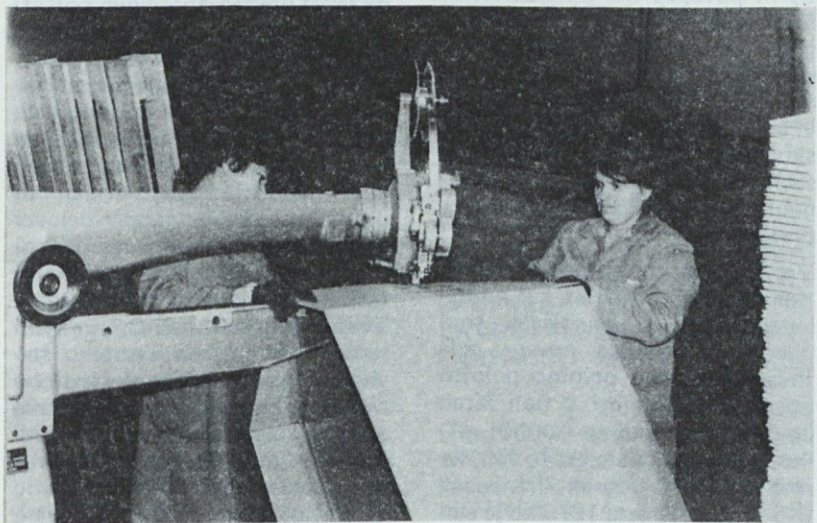
no, kaj pomeni uvedba računalniške opreme — hitreje, točneje in z manj napora. Dejansko so to šele prvi koraki v svet računalnikov in njihove uporabnosti, toda enkrat je vendar potrebno pričeti korakati.

Ostane nam še delovna enota, ki se ubada s kadrovsko problematiko, pripravo samoupravnih splošnih aktov, gradiva za družbenopolitične organizacije, tudi naše kuharice in vratarji so v tej enoti.

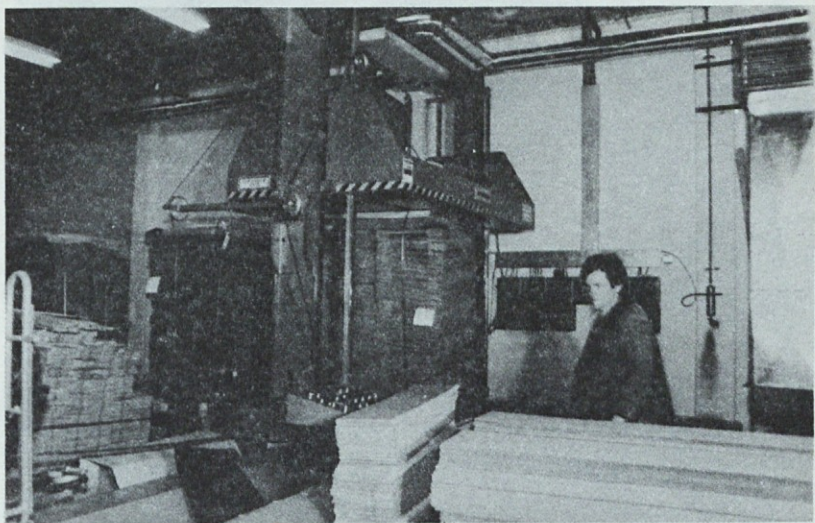
Vsemu temu skupaj rečemo — VALKARTON. Res, da je to le grob oris in nekak kratek sprehod skozi naše delo ker je ob vsemu naštetemu še kup stvari — večjih ali manjših — ki so potrebne za nemoteno proizvodnjo. Vendar upam, da ste si ustvarili vsaj približno — grobo sliko o delovanju naše temeljne organizacije. Vem, da nas nekateri poznate precej bolje, kot smo se skušali predstaviti, toda vsi delavci DO KTL res še niso bili pri nas. Zato pa tudi upamo, da se vendarle kdaj vidimo!

Ob koncu morda še nekaj besed o našem družbenem standardu, počitniških objektih in letovanju. Tu se pravzaprav lahko malce pohvalimo, saj smo se v teh 15 letih do dobra opremili s počitniškimi

nadaljev. na 10. str.

Pri ročnem šivanju kartonov

Delo na "SIGNODI" — stroju za povezovanje celotne palete končnih izdelkov

Za konec pa tale misel — velik napredek je že želja po napredku.

V Logatcu, decembra 1986

Mitja RUPNIK

objekti. Kot kaže brez vsake številke vseeno ne gre: trinajst prikolic, dva bungalova v Čatežu, dve hišici na Cresu, dva stanovanja v Maredi in počitniška hiša v Podljubelju — to so objekti v katerih lahko letujemo delavci naše temeljne organizacije. Kapacitet ni malo, a vseeno se kar ne moremo nekako zvrstiti. Kljub temu, da se kot povsod tudi na tem področju pojavijo manjši problemi, lahko trdimo, da je večina delavcev zadovoljna, ko namaka noge v slanem morju, zdravi revmo v Čatežu in smuča po pobočjih Zelenice.

PRIPIS UREDNIŠTVA: V naslednji januarski številki Glasila bomo objavili prispevek s proslave 15-te obletnice tozda Valkarton in razgovor z nekaterimi njihovimi delavci — jubilanti.

V prostorih lastne gasilske enote

Razgovor z direktorjem temeljne organizacije Valkarton Vinkom Haložanom ob njeni 15-ti obletnici poslovanja

Visoko postavljene cilje lahko dosežemo samo s skupnimi — združenimi močmi

Čeprav ste že dolgo med vodilnimi kadri KTL vas našim bralcem še nismo predstavili. Prosim, da se na kratko sami predstavite.

“Rojen sem bil pred skoraj 60 leti v Središču ob Dravi, kjer sem preživel 1/4 svojega življenja in skoraj dokončal nižjo gimnazijo. Med vojno sem bil 3 leta v nemški internaciji, potem pa sem se zaposlil pri OLO Ptuj in ob delu nadaljeval šolanje v gimnaziji in na Učiteljskišči ter tako postal učitelj. Približno 1/3 življenja sem opravljal ta poklic na Štajerskem, Gorenjskem in Notranjskem. Ob delu sem študiral pravo in si pridobil naziv pravnik. Skoraj polovico življenja živim in delam v Logatcu, kjer sem med drugimi nalogami več kot 5 let bil tudi predsednik občine, zadnje tretjino delovne dobe (14 let) pa sem tukaj.”

Obletnica vaše tovarne je tesno povezana z vami kot njenim ednim direktorjem. To pa pomeni, da ste v tem obdobju pri vodenju doživeli vesele in tudi žalostne trenutke. Prosim, povejte nam nekaj o tem.

Vinko Haložan

“Najprej popravek vprašanja, nisem namreč edini in prvi direktor tovarne saj je prvi direktor in moj predhodnik tovariš Lado Trampuš pri tej delovni mizi umrl. Res pa je, da sem z njim zelo uspešno sodeloval že pred otvoritvijo tovarne in je torej moje delo vendarle povezano s 15. obletnico tovarne.

V tem obdobju je bilo pri vodenju in poslovanju vsega po malem — veselih in težkih trenutkov. Imeli smo polno težav, od pomanjkanja surovin do velikih okvar na parnih kotlih in drugi opremi. Če razmišljam o težkih ali najtežjih trenutkih, moram reči, da mi je bilo najtežje stopiti pred kolektiv in povedati naj gre domov, to še posebej takrat, ko ni bilo mogoče jasno povedati za koliko časa. Zahvaljujoč srečnim okoliščinam in prizadevnosti sodelavcev v temeljni organizaciji in delovni skupnosti nismo imeli nikdar posebno dolgih zastojev in smo izgubljen čas uspešno doprinesli s prekorednim delom.

Veselih trenutkov smo imeli več. Ker smo prvih 10 let kar naprej nekaj gradili ali dograjevali, smo bili veseli vsakega novega dela tovarne, saj smo prvotno pokrito površino 10300 m² v treh fazah povečali na skoraj 20000 m². Posebno veseli trenutki so bili, ko smo leta 1976 pognali “francoza” (KS—II), ali pa leta 1975 ko je stekel “smrekar” (PS—2200) in letos ko je stekel še drugi “smrekar” (PS—2400). Sicer pa je za mene

kot poslovodnega delavca trenutek veselja in zadovoljstva vsako uspešno zaključeno poslovno leto in ker je bilo veliko več uspešnih in le malo nekoliko slabših poslovnih let, lahko rečem, da smo bili tako jaz, kot celoten kolektiv s svojim delom in rezultati povprečno kar zadovoljni.”

Naša delovna organizacija bo prihodnje leto praznovala 90. letnico delovanja. V zvezi z njeno organizacijsko sestavo — več temeljnih organizacij v različnih krajih — je poslovanje povezano z določenimi problemi. Z ozirom na vaše izkušnje pri dolgoletnem delu prosim za vaše mnenje o nadaljnji razvojni poti KTL in kaj bi morali storiti, da bi se po uspešnosti bolj približali vrhu naše panoge.

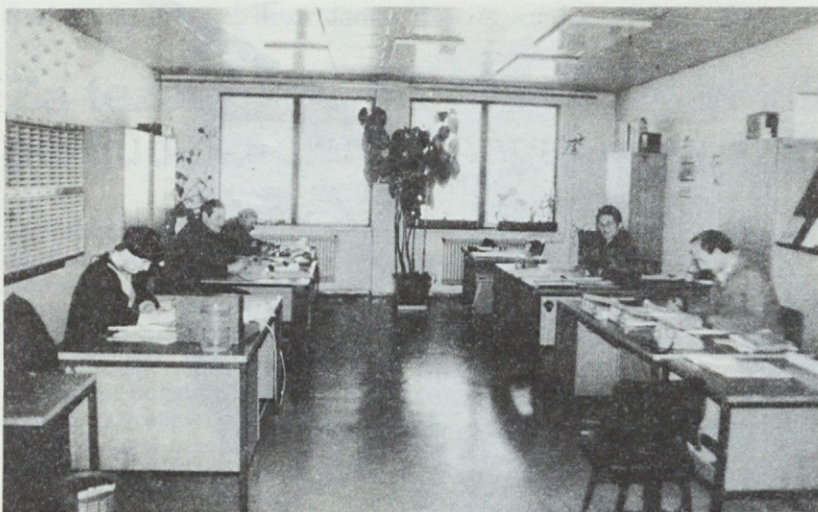
“Za dober odgovor na to vprašanje bi najbrž potreboval več časa in prostora, mogoče bi to bil lahko poseben sestavek v našem glasilu. Kljub temu bom poskušal odgovoriti in če z odgovorom ne boste zadovoljni, ga lahko tudi črtate.

Predvsem mislim, da je škoda ker te obletnice ne moremo kot enotna OZD praznovati vsi deli podjetja, katerega je ustanovitelj oziroma njegov naslednik programiral in ustanovil z določenim namenom. In ta namen je bil dober za takratnega lastnika in ustanovitelja, a tudi mi združeni delavci vseh delov nekdanje Bonačevine bi bili danes uspešnejši v skupni delovni organizaciji kot smo razdrobljeni na toliko temeljnih organizacij v različnih delovnih organizacijah. Toda vrniva se k naši DO in njeni sestavi. Menim, da nas tako številna in proizvodno ter številčno raznotera sestava temeljnih organizacij ne bi smela motiti pa tudi naše skupno poslovanje ni prav nič problematično. Vsi poznamo zgodovinski razvoj KTL po vojni,

Pri vezanju izdelkov

nadaljev, na 11. str.

Pred leti v pripravi dela tozda Valkarton

vem torej kako je DO nastajala in prišla do današnje stopnje organiziranosti. Vsi imamo svoje programe, ki jih načelno tudi drug drugemu priznavamo, čeprav si na področju predelave valovite lepenke proizvodnega programa uradno nismo razdelili. Vsi tudi razmeroma dobro poslušamo in smo torej še kar uspešni. Mislim, da bi lahko bili še uspešnejši, če v preteklih letih pri združevanju v DO ne bi zanemarili nekaterih pomembnih vprašanj. O marsičem smo se pri združevanju dogovorili preveč načelno in premalo konkretno. Verjetno je vzrok za to nedorečenost nadaljnega programskega razvoja tudi v tem, da smo zadnjih 10 let preveč pogosto menjavali vodstvo delovne organizacije zato pa tudi malo preveč razmišljali vsakdo o svojem tozdojskem razvoju. Ko smo se pred leti združevali v DO, smo vedeli zakaj in pod katerimi pogoji se združujemo. S pravicami, ki smo jih kot delavci TOZD dobili, smo sprejeli tudi določene obveze in teh bi se morali kar najbolj zavedati, to pa še posebno takrat, ko je pred nami skupna naloga, katere ne more realizirati samo ena temeljna organizacija. Predvsem bi morali najprej priti do enotnega ali vsaj čimbolj enotnega pogleda na DO. Pri tem je razumljivo, da bo vsak direktor in tudi vsak neposredni proizvajalec najprej in najbolj gledal na koristi svoje temeljne organizacije. Prav je tako, vendar samo dotlej, če ne bomo vsi mislili in delali izključno samo za sebe, za svojo TOZD. Ko smo se združevali smo znali veliko povedati o naši še večji uspešnosti, če bomo združeni in če si bomo združeni medsebojno tudi pomagali. Vsaka temeljna organizacija ima svoj razvojni program in prepričan sem, da je vse programe mogoče realizirati, vendar ne vseh istočasno. Če smo se letos po dolgem in predolgem odlašanju vendar-le lotili izgradnje nove tovarne za potiskano embalažo, potem bi morali vsi skupaj združiti vse možne sile, da bi investicija čimprej stekla in začela vračati vloženo. Ne verjamem, da lahko istočasno gradimo v Ljubljani dve novi tovarni za predelavo papirja in mislim, da je še čas, da se začetek druge investicije za kakšno leto odmakne. Če se to ne bo zgodilo, nas nasprotna odloči-

tev prav gotovo ne bo tesneje povezala, ampak še bolj razrahljala medsebojne vezi. Ko sem prej omenil združevanje vseh možnih sil sem imel v mislih možne sile. Naj povem, da po mojem mnenju to pomeni, da bi se vsi kolektivi za določen čas lahko odpovedali **vsemu** kar sproti ustvarjajo. Vedeti moramo, da vsaka, še tako nova in moderna oprema z leti zastareva, se obrablja in jo je treba obnavljati in dopolnjevati. Valkarton je bil zgrajen pred 15 leti in smo ga vsa ta leta dograjevali, modernizirali in rekonstruirali; a kljub temu ne moremo reči, da lahko naslednjih 5 let vlagamo samo drugam, doma pa nič. Ne, vlagati bo treba drugam, nekaj pa še vedno tudi doma, ker bomo sicer zaostali in ne bomo sposobni slediti naši osnovni nalogi, saj bi nas naši konkurenti sicer zlahka prehiteli.

O tempu izgradnje vseh delovnih organizacij se bo treba torej odločiti s srednjeročnim ali dolgoročnim planom sporazumno, treba se bo sproti dogovarjati o spremembah, nikakor pa eden drugega (ali druge) izsiljevati.

Naj omenim, da našega pridevka v naslovu vseh TOZD in DO (n. sol. o.) ne bi smel nihče zlorabljati, vsi poslovodni organi pa se morajo zavedati svoje odgovornosti pri podajanju predlogov samoupravnim organom.

Po mnenju nekaterih smo pred leti že bili po uspešnosti v vrhu naše panoge. Nekateri deli so to še danes, da pa bi delovni organizaciji vrnilo vzdevek **najuspešnejša**, bo treba pri vseh vodilnih delavcih utrditi prepričanje, da lahko dosežemo visoko postavljene cilje samo s skupnimi združenimi močmi. In še nekaj, kar sem sicer na zborih delavcev v naši tovarni že velikokrat povedal **USPEH TOVARNE MORA BITI REZULTAT SKUPNEGA DELA VSEH DELAVCEV TOZD IN DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB**.

Cilj je torej samo eden in vsi od vratarja do direktorja smo odgovorni, da vsak po svoje doprinesemo delež in če hočemo ta cilj doseči se lotimo dela. Torej, direktorji, komercialisti, šefi obratov, tehnologi itd. na delo!"

Osebo vas poznam kot človeka, ki se ukvarja s telesno rekreacijo, predvsem s plavanjem. Povejte nam nekaj o tem.

"S telesno rekreacijo sem se, kot večina ljudi, začel ukvarjati v prvi četrtini svojega življenja. Takrat smo brcali žogo, igrali odbojko in še kaj. V tem času sem se naučil tudi plavati in sicer v Dravi, kjer bi nekoč skoraj utonil.

V drugi četrtini življenja sem se ukvarjal s telesno rekreacijo delno v službi, predvsem pa v prostem času, ko sem organiziral razne izvenšolske dejavnosti, v času počitnic pa sem v kolonijah otroke učil plavati. Z leti sem to dejavnost v velikem delu zanemaril. Ostalo mi je plavanje, kolesarjenje in pozimi še malo smučanja. Posebne misli v zvezi s tem nimam, saj vemo, da se tovrstna dejavnost ne začneja v zrelih letih, kdor pa jo je začel, naj je nikar ne opušta."

Prihodnje leto odhajate v pokoj. Kakšni so vaši načrti?

"Da, v pokoj. Ne vem povedati, kako bo potem. Lahko sem si programiral delo, lahko razporejal obveze v družbenih, političnih in športnih organizacijah, lahko aktivnosti na letnih dopustih; programa za mojo tretjo življenjsko dobo pa še nimam, toda tudi to bo

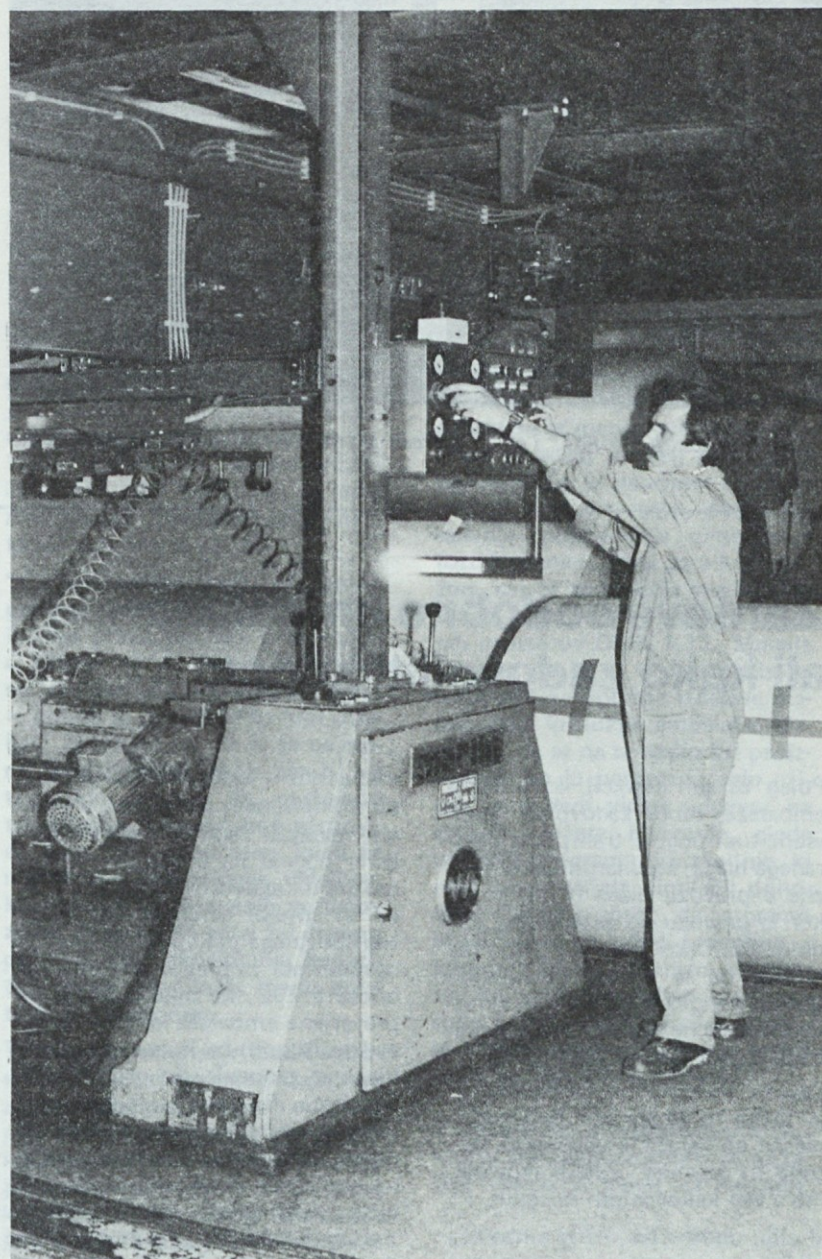
treba opraviti. Če se bova srečala, boste o tem lahko pisali čez eno leto."

Treba bo pri vseh vodilnih delavcih utrditi prepričanje, da lahko dosežemo visoko postavljene cilje samo s skupnimi združenimi močmi. In še nekaj, kar sem sicer na zborih delavcev v naši tovarni že velikokrat povedal **USPEH TOVARNE MORA BITI REZULTAT SKUPNEGA DELA VSEH DELAVCEV TOZD IN DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB**. Cilj je torej samo eden in vsi od vratarja do direktorja smo odgovorni, da vsak po svoje doprinesemo delež in če hočemo ta cilj doseči se lotimo dela. Torej, direktorji, komercialisti, šefi obratov, tehnologi itd. na delo!"

Še kaj?

"Da. Vsem sodelavcem KTL se zahvaljujem za uspešno sodelovanje z menoj in tozdu Valkarton v želji, da bi tako in še boljše sodelovali tudi po mojem odhodu."

Razgovor pripravil in vodil: Milan SEME

Viktor Mivšek pri upravljanju stroja za izdelavo valovitega kartona

Pripravljamo popolno paletizacijo izdelkov

Našo proizvodnjo dnevno zapusti okrog 350 ton izdelkov ali bolj nazorno 35 šleparjev. Od te velike količine je še vedno skoraj polovica izdelkov nepaletiziranih. To ima mnoge, predvsem negativne posledice, ki se kažejo v sledečem:

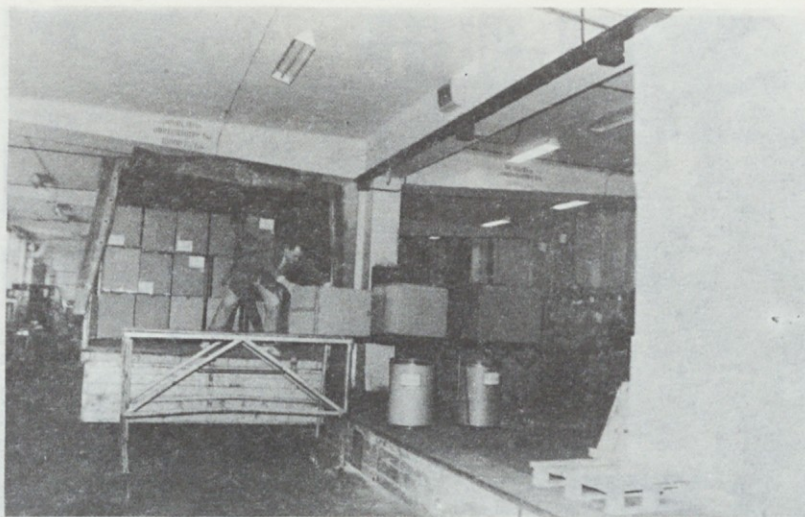
- dolgotrajno ročno nakladanje,
- slaba izraba kamionov,
- pogoste poškodbe izdelkov pri ročni manipulaciji,
- embalaža mora biti močnejša in torej dražja,
- slabša izraba skladišč itd.

nke. Odpravili pa bi tudi nekatera težka fizična dela in delavce premestili na koristnejša dela.

Osnovo paletizacije bodo predstavljale nepovratne palete velikosti 1200 x 800 in 1200 x 1000 mm, izjemoma pa tudi povratne JUS palete 1200 x 800 mm v kolikor bo možno zagotoviti nemoteno kroženje palet. Po potrebi bomo izdelke paletizirali s pomočjo stikalnic, sicer pa bo večji del izdelkov v ustrezno prirejenih kartonih. Paleta omogoča prehod na cenejše kartone, saj so obremenitve manjše in enakomernije. Zaradi tega smo že pričeli s preučevanjem embalaže in iskanjem optimalnih rešitev.

Višino palet bomo prilagajali višini kamionov, skladišč itd., z željo po kar najboljših izkoristkih. Skoraj v vseh proizvodnih enotah

Zaradi navedenih ugotovitev smo v Embalažnem inženiringu pripravili predlog, po katerem bi se organizirano lotili tega problema. Cilj nam je čimbolj ugoditi našim kupcem, pridobiti pa tudi korist zase. Ugotavljamo namreč, da bi kljub stroškom za palete paletizacija prinesla tudi določene prihra-

Ročno nakladanje na rampi tozda Kartonažne: težko fizično delo in pogoste poškodbe izdelkov

se kaže oviranje z raztegljivo folijo kot najcenejši in najbolj učinkovit način fiksiranja izdelkov na paleto. Ponekod bo zadoščalo povezovanje s plastičnim trakom, izjemoma pa bomo morali uporabljati skrčljivo folijo predvsem za izvoz.

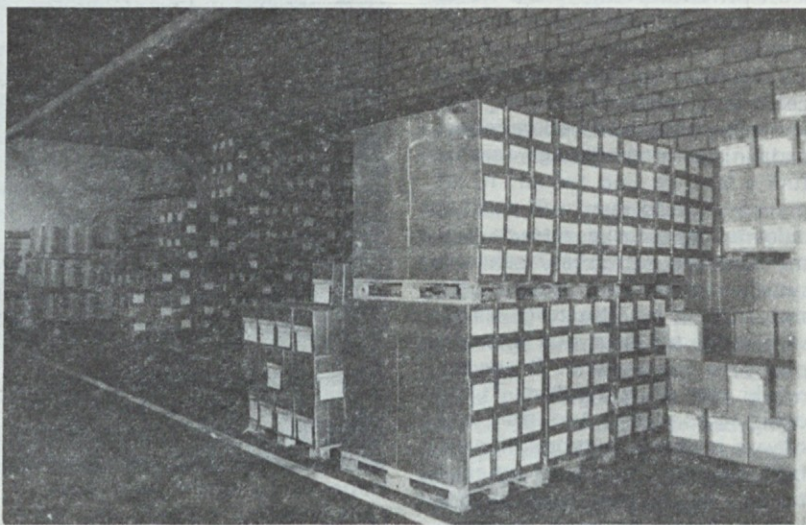
Z uvedbo popolne paletizacije bomo posodobili pot naših izdelkov

do kupca zastavili pa tudi modernizacijo domačih pretokov izdelkov, racionalizacijo v najširšem smislu, olajšali skladiščno poslovanje in še marsikaj. Smatramo za potrebno in možno, da te naloge opravimo v kratkem času, načeloma takoj v januarju 1987.

M. CAF

Skladišče tozda PA-KO: Tako pakirani izdelki, ne bi smeli zapustiti proizvodnje

V istem skladišču paleta rolic za izvoz R.BLENK; znamo tudi solidno in kvalitetno

Zahteve sodobne embalaže ali kako zadovoljiti kupca

Poleg ostalih funkcij, ki jih ima embalaža, mora zadovoljiti predvsem tudi pogoje transporta pakiranega blaga. Mednarodna konvencija o prevozu blaga (CIM) in zakon o prevozu po železnici (ZŽP) določata, kako mora biti blago pakirano, da se v času prevoza ne poškoduje delno ali v celoti skratka tako, da ne napravi škodo posamezniku ali delovni organizaciji.

Leseno transportno embalažo, ki je težka in draga vse bolj nadomešča embalaža iz valovitega kartona in iepenke, katero izdelujemo v več kakovostnih razredih.

V cilju ugotovitve, če ta embalaža odgovarja pogojem zadostnega transportnega pakiranja, izdelamo

mehansko — laboratorijske analize po predpisanem postopku. V kolikor rezultati zadovoljujejo postavljene pogoje na embalažo vtisnemo žig o kakovosti. Ta žig je označka in simbol garancije solidnega transportnega pakiranja, ki ga mora naprimer za prevoz po železnici odobriti ZJŽ. Le tako izdelana in preverjena embalaža lahko v celoti zadovolji potrebe kupca, ter utrdi njegovo zaupanje do proizvajalca embalaže. Pri tem pa je treba vedeti, da je treba blago pakirati v novo, nerabljeno in nepoškodovano embalažo. Prav tako mora vsebina odgovarjati predpisanemu tipu embalaže, ne sme prekoračiti dovoljene teže in nenazadnje mora biti pravilno pakirana tako kot

zahteva inštitucija, ki je embalažo preizkusila.

Razne mehanske in laboratorijske preglede kakovosti lahko vrši sam proizvajalec embalaže, ki pa mora zato imeti potrebne aparature s katerimi preverja tako posamezne sloje papirja kot tudi sam valoviti karton, kakor tudi že dokončno formirano embalažo skupaj z vsebino. Če nas dobljeni rezultati ne prepričajo lahko, oziroma moramo opraviti praktični preizkus kakovosti embalaže za transport.

V današnjih zaostrenih pogojih gospodarjenja, kjer dobiva kakovost izdelkov vse večji pomen, bi morali nujno pristopiti k takemu načinu izdelave ter istočasno preko komercialnih služb in marketinga vplivati na kupce, da izberejo tako embalažo pri proizvajalcu.

F. UDOVIČ

Po mnenju sekretariata za informacije v izvršnem svetu skupščine SR Slovenije, z dne 6.6.1979, je Glasilo Kartonažne tovame Ljubljana, na podlagi 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavevanju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316/72) oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov.

Za težave krivimo sistem — premalo pa ljudi, ki sistem napajajo

Na iniciativo Milana Strleta iz tozda Kartonaže Rakek, je naš naslednji sogovornik v štafetnem intervjuju Viktor Jančigaj, tehnolog v DSSS, ki nam je na zastavljeno vprašanje: kje so osnovni vzroki, da njegove bogate ideje in predlogi niso zaživel v tisti meri kot bi lahko — kajti mnogo jih je, ki so kljub možni realizaciji ostale samo v predalih, odgovoril:

“V tej miselni celoti smatram, da so problemi v večini tozgov dejansko v plitkosti (kratkoročnosti) poslovnega horizonta, ki je eden od osnovnih vzrokov zaostajanja inovativnih dejavnosti v sredinah, kjer se na tem področju že nekaj let ne dogaja nič pomembnega. Dejansko, so danes le-ti večinoma borci za povišanje prodajnih cen na našem tržišču ob dejstvu njihove nezadostne skrbi za zvišanje produktivnosti ter planiranja lastnega razvoja tehnologije — inovacije, v smislu vertikalnega prenosa. Temu zato sledi naše proizvodno tehnološko zaostajanje, za kar pa krivca iščejo izven lastnih tovarniških krogov. Za težave krivimo sistem — premalo je ljudi, ki sistem napajajo. Zato želimo menjati sisteme — ne menjamo pa ljudi, ki sistema ustvarjajo, oziroma jih ne spoštujejo ali celo maličijo. Osebni interesi so mnogemu več in prevladujejo nad širšimi — družbenimi. Nismo izluščili dobre in izpostavili slabe delavce — zato ta pavšalnost ubija, ker ni izpeljan sistem nagrajevanja po delu. Vsi so enako nagrajevani — slabi in dobri delavci, kar povzroča pasivni odpor pri ustvarjalnih — kreativnih kadrih. (To tudi sam dobro občutim). Prestrukturiranje delavcev se izvaja birokratsko ob neupoštevanju dejanske delovne in intelektualne kapacitete obstoječih kadrov, ki so si z dolgoletnim delom ne le pridobili bogate izkušnje temveč tudi z delom dokazali svoje sposobnosti.

Ostali vzroki za to zaostajanje in nastajanje dejanske kritične situ-

acije pa so po našem zapažanju naslednji:

1. Ni informacij iz temeljnih organizacij o njihovih potrebah, zaprtost — togost.

2. Potreba za temeljne organizacije je mnogo in programi za nove izdelke so, toda niso pa industrijsko postavljeni v proizvodnjo, za kar je več razlogov:

— daje se prednost nakupom tehnike in tehnologije (horizontalni prenos tehnologije — znanja);

— ni tehnološkega reda in discipline;

— ne opredeli se začrtan plan uvajanja novega proizvoda;

— ni potrditve novega izdelka na trgu — marketing;

— testiranje izdelkov ni v skladu s sprejeto nalogo temveč često bazirajo na nekaterih zastarelih izkušnjah posameznikov;

— vodstva temeljnih organizacij jih niso bistveno odločujoče informirala preko strokovnih elaboratov, kar ima za posledico “nemotiviranost za razvoj oziroma dokončanje nekega začetega projekta”;

3. Vodstveni kader zadeve ne vodi in ne rešuje v smislu potrebe po realizaciji preje navedenega, kar se odraža v naslednjem:

— zožitev proizvodnega programa;

— programi sicer začeti — a nedokončani;

— nemoč delavcev delovne skupnosti predvsem tehnično-tehnoloških kadrov pri realizaciji razvijanja in uvajanja novih izdelkov v proizvodnjo;

— ostaja veliko možnosti, pripravljenosti, angažiranosti in znanja, ki pa dejansko ne prodre in sicer zaradi nezaupanja in pesimizma vodstvenega kadra, ki bi moralo zadevo pripeljati do finalizacije.

Naj za zaključek tem mojem uvodnem izvajanju dodam, da sem na

Viktor Jančigaj

podlagi lastnih 26-letnih delovnih izkušenj v KTL kot projektant in realizator novih tehnologij, ter na uvajanju delovnih procesov vedno spoštoval naslednje:

— ni nesposobnih delavcev — nesposobni so vodje in šefi;

— sami nimamo moralne pravice odločati na bazi mnenj, temveč lahko odločamo samo na bazi dejstev!

Čeprav sem si pri opravljanju svojega dela pridobil patent ter več oskarjev za embalažo, kar bi mi ustrezno z zakonskim predpisom dalo možnost razporeditve na samostojnega razvijalca, pa se pri nas to ne more izvesti — ali se noče.”

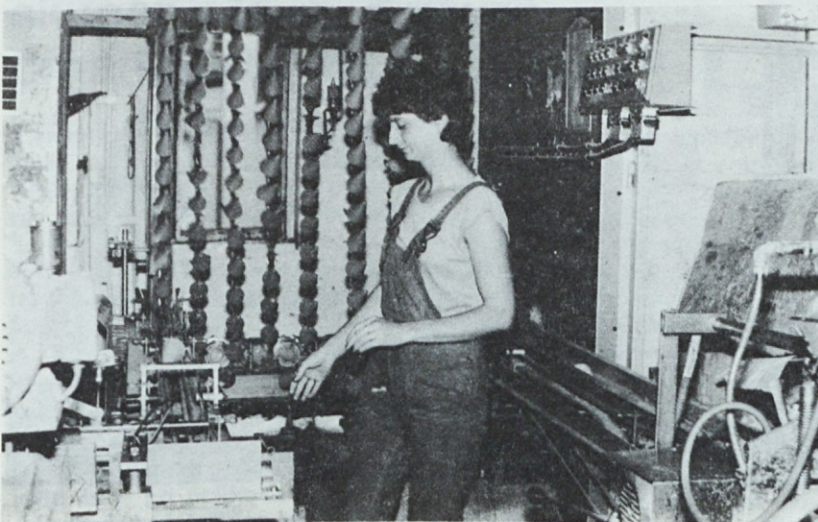
Tovariš Jančigaj bili ste zelo konkretni, zato bi želeli, da nam tudi vi po možnosti odgovorite na postavljeno vprašanje Jožeta Novosela — člana poslovnega odbora, ker smo na njega s strani Milana Strleta dobili le delni odgovor: Za uspešen nadaljnji razvoj DO KTL je temeljnega pomena prestrukturiranje proizvodnje na nivoju delovne organizacije, ob postopnem izločanju vseh faktorjev, ki nam zmanjšujejo dohodek. Kaj nam lahko odgovorite na to?

“Če je navedeni zaključek dan na podlagi meritev in dejstev, ter če imamo pravo politiko proizvodov s katero vemo, kateri proizvodi so za nas dohodkovno koristni — potem je potrebno to tudi izpeljati. Smatram pa, da se to ne more izvesti preko noči, ker bi na ta način izgubili že obstoječo tehnologijo. Ugotavljamo namreč, da smo sami predčasno imeli že mnogo več tehnologije izdelkov, ki smo jih iz neznanih razlogov zožili, tako da jih sedaj žal čutimo pri manjšem izkoriščanju kapacitet, zaradi zmanjšanja števila asortimana proizvodov.

Tehnološka skupina v tozdu oziroma za tozdo, mora imeti stalno na zalogi določene že rešene novitete ali artikole, ki sicer preje še niso bili zanimivi na tržiščih — toda jih imamo zato, da se lahko takoj vključijo v proizvodnjo in plasirajo na trg. Naj za primer navedem tak primer iz tozda Papirne konfekcije, za katerega smo sicer na-

redili dosedanje in več, novih projektov. V tem tozdu namreč teče serijska proizvodnja izdelkov kot regulatorjev (za nje bi se resnično lahko vprašali, zakaj je bilo potrebno toliko časa čakati na naročilo nove avtomatske linije), zvitkov in v kletnih prostorih v manjši delavnici izdelki iz sive lepenke. Za ta tozdo smo pripravili več dobrih projektov predvsem pod vodstvom nekdanjega vodje ing. Janeza Hočevarja in pri katerih so bile zasnove za njih zelo dobre. Tako smo med drugim predlagali, da se uredi posebna delavnica, v kateri bi zaposlili delovno silo z zmanjšano delovno sposobnostjo in ki naj bi izdelovala dekorativno luksuzno embalažo s področja naše panoge. Le-te bi namreč izdelovali na podlagi naročil malo serijsko proizvodnjo, komečenje embalaže izdelane po lastni tehnologiji in na doma skonstruiranih strojih. V ta program je bilo vloženega že veliko lastnega truda in dela zunanega sodelavca tako, da je bila že urejena za uporabo. Toda nenkrat se je menjal predviden program in sedaj ne želi tega nihče koristiti. To je naprimer samo en primer. Ker pa vemo, da se del sedanje proizvodnje prenaša v tozdo Lepenko, drugi pa v Kartonažo, naj bi se sedanja stavba tega tozda adaptirala za potrebe uradnih prostorov DSSS KTL. Mnenja pa sem, da bi se ti prostori bolje izkoristili za potrebe izdelave maloserijske luksuzne embalaže. Namesto, da se na ta način širi proizvodnja, pa jo nasprotno celo ožimo in v tem vidim odgovor na stališče Jožeta Novosela, glede uvajanja programa proizvodnje, ki nam bi ustvarjala čimvečji dohodek. Pomeni torej, da moramo imeti stalno na zalogi programe, s katerimi lahko v danem momentu, ko se nek program zaradi visoke konkurenčnosti ali iz drugega razloga degenerira, da ga lahko takoj nadomestimo z novim.”

V nadaljevanju razgovora smo Viktorju Jančigaju zastavili še nadaljnja vprašanja zakaj za nekatere

Angelca Zahatek pri izdelavi tekstilnih konusov na Majer avtomatu

njegove novitete, katere je lahko celo patentiral, ni med nami nobenega odziva. Ker so bili njegovi odgovori nekoliko obširnejši, smo se dogovorili z njim, da jih zaradi aktualnosti objavimo v naslednji številki našega glasila.

Objavljamo pa na njegovo željo tudi pismeni odgovor tovarišu Otmarju Marklju, na njegovo delegatsko vprašanje, ko je izpostavil nekatere nove zasnove izdelkov – vzorcev, katerih avtor je Viktor Jančigaj in za katere znotraj KTL ni ustreznega posluha za njihovo realizacijo v proizvodnji. Njegov uvodni del odgovora smo že napisali v začetku tega štetnega intervjuja, zato bi dodali le naslednje:

“Kot primer navajam, da so bili v zadnjih petih letih za tozdr Kartonažna Ljubljana pripravljene naslednji razvojni programi:

- uvajanje formaldehid lepila,
- prozorni spiralni izdelki,
- oplemenitenje kombi doz,
- kot – melt voski.

Finalizacija preje navedenih primerov stoji iz že uvodoma navedenih razlogov.

V tekočem postopku pa je:

- projekt možnosti ukinitve centralnega odpraševanja,
- uporabnost papirnih odrezkov (prahu) za izdelavo ognjevarnih plošč za gradbeništvo.

Kot zaključni rezime je navedeno:

Obstaja veliko pripravljenosti in angažiranosti, ki pa ne prodre in sicer zaradi pesimizma vodstvenega kadra, ki bi moralo zadevo pripeljati do finalizacije.”

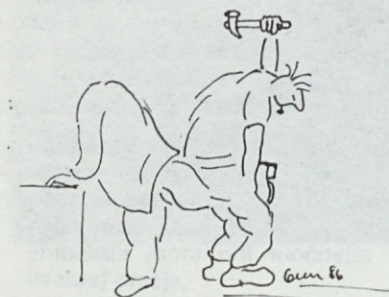
Na naše vprašanje, komu predaja v naslednjem Glasilu naš štetni intervju in po kateri tematiki, nam je Viktor Jančigaj dejal:

“Želim, da bi na moje vprašanje odgovarjal delavec iz tozdr Kuverta. V njej so z nakupom novih tehnološko zelo izpopolnjenih avtomatov za izdelavo kuvert, ki so

marketinško zelo interesantne, dosegli zelo dobre rezultate s sicer tujo tehnologijo, toda uporabljano zelo uspešno in kvalitetno. To pa jim omogoča doseganje odličnih poslovnih rezultatov in s tem povezano tudi osebnih dohodkov delavcev. Naj nam zato direktor Marjan ŽITKO odgovori, zakaj je pri njem vse tako lepo in v redu?

Vemo, da je bil Marjan Žitko naš dolgoletni delavec Kartonažne in ki je izrastel iz tovarne ter prešel vse faze dela od konstruktorja, vodje delavnice do sedanjega direktorja tozdr. Sam je uspešno vključil v svoje vrste naše mlade elitne strokovne kadre, ki so zrasli iz vajencev in postali izredni urejevalci strojev in ključavničarji. Zato postavljam vprašanje, kako je to lahko naredil pri horizontalnem transferu tehnologije?”

Razgovor vodil in pripravil za objavo: M. SEME

v nekaterih stvareh smo slabo podkovani in delamo brezglavo

Invalidi – del proizvodnega vsakdana

Razmišljanje o invalidih – (delavcih, ki imajo priznano stopnjo invalidnosti ali spremenjeno delovno zmožnost) bom začela z inscenirano pripovedjo, ki jo pogosto slišijo zdravstveni delavci v obratni ambulanti, strokovni delavci v socialni ali kadrovskih službah ter strokovni delavci na invalidskih in zdravstvenih komisijah . . .

“Stara sem 40 let (lahko nekaj let več ali manj). V proizvodnji delam 25 let (lahko nekaj več ali manj). Vedno sem delala na težkih delih.

Dvigovala sem bremena, delala sem ponoči in v nadurah. Nisem se pritoževala. Potrebe v družini so bile velike, jaz pa sem dobro zaslužila. Sedaj ne morem več delati tako kot nekoč. Pogosto sem v bolniškem staležu. Bolí me hrbtenica (. . . ali roka, noge, želodec, . . .). Pogosto prosim izmenovodjo, da me ne razporeja na težja dela, saj jih ne zmorem opraviti tako kot drugi iz moje enote. Normo težko dosegam. Do pokojnine imam še lepo število let, toda mis-

lim na njo. Mislim na tisti čas, ko se bo naporno delo ustavilo in se bom tudi jaz lahko odpočila. Mislim tudi na denar, ki ga bom takrat dobivala, zato mi ni vseeno koliko danes zaslužim . . . Prosim, pomagajte mi, da mi v enoti dajo lažje delo. Slišim tudi, da bi kot invalid lahko dobivala nadomestilo, zato, da pri plači ne bi bila prikrajšana . . .”

Pripoved bi lahko napisali v prvi osebi moškega spola, besedila ne bi bilo treba spreminjati. Te pripovedi bolujočih, ki stojijo pred svojim zdravnikom in zro v negotovo bodočnost proti pokojnini, ki se le megleno kaže tam nekje čez pet ali deset let v bodočnosti, ko živijo z mislijo, da bodo čez teden ali mesec zopet stali pri stroju, mogoče skupaj z vztrajno bolečino, so skoraj vedno enake. Takšne, kot je pripoved opisana v uvodu. Poznamo jih v vsaki naši temeljni organizaciji.

Podatki iz spodnje tabele to trditev potrjujejo:

TOZD	Invalidi III. in II. kateg.	Delavci s priznano sprem. del. zmož.	Postopki ocen. invalid. v teku
KATONAŽNA	32	2	8
KUVERTA	2	—	—
PAPIRNA KONFEKCIJA	10	—	1
KARTONAŽA	7	3	3
VALKARTON	19	2	—
TIKA	7	—	3
LEPENKA	6	—	—
JELPLAST	3	—	—
EMBALAŽNI SERVIS	3	—	—
DSSS	2	—	1
SKUPAJ:	91	7	16

Tam, kjer se delavčeva pripoved konča, se začenjajo problemi:

– Človeka s takšnimi težavami je treba predstaviti invalidski komisiji, kjer bodo ugotavljali, kako je z njegovo delovno zmožnostjo.

V pripravljalnem postopku (tako imenujemo dejavnosti, ki jih opravimo pred obravnavo na invalidski komisiji) se bodo ustrezne službe v delovni organizaciji (kadrovska, socialna, služba varstva pri delu) aktivirale in v sodelovanju s strokovnimi delavci iz delovne enote ali temeljne organizacije (vodja enote, vodja priprave proizvodnje, vodja centra za krmiljenje, izmenovodja, tehnolog ali kdo drug...) pripravile podatke, ki bodo podlaga za odločanje na invalidski komisiji.

Natančno bodo opisali tista dela, ki jih je delavec v zadnjih letih najpogosteje opravljal (dela pred nastankom invalidnosti) in tista lažja dela, ki naj bi jih delavec opravljal po nastanku invalidnosti. Slednja bi praviloma morala biti fizično lahka dela, brez dvigovanja težjih

bremen, včasih tudi brez ugotavljanja norme . . . V proizvodni delovni organizaciji se možnosti razporejanja delavcev na “lažja dela” hitro izčrpajo. Tokrat se pojavi prvi (najpomembnejši in največji) problem v verigi: zagotoviti delovnemu invalidu primerno razporeditev (beri: poiskati prosta “lažja dela”, ki jih bo delovni invalid zmožen opravljati).

– Ko invalidska komisija svoje delo zaključi, so ugotovitve ali rezultati tega dela lahko različni: delavcu je lahko priznana invalidnost II. oziroma III. stopnje (ali kategorije) ali spremenjena delovna zmožnost.

Vse tri ugotovitve pomenijo, da je zmanjšana delavčeva delovna zmožnost.

Prva ugotovitev – “spremenjena delovna zmožnost”, obvezuje delovno organizacijo, da delovnemu invalidu poleg “ustreznega dela” zagotovi in izplača tudi denarno nadomestilo, to je razliko v osebnem dohodku, ki z razporeditvijo

nadaljev. na 15. str.

Fatima Tajčagić in Rozalija Čepin pri delu. Po zaključenem izobraževanju bodo Fatimo čakale drugačne obveznosti in obremenitve pri delu.

na lažja dela morda nastane. Ostali dve ugotovitvi (invalidnost III. in II. stopnje) pa delovno organizacijo finančno ne bremenita. Denarno nadomestilo se v teh primerih izplačuje iz sredstev Skupnosti pokojninsko – invalidskega zavarovanja. Kljub temu pa se vsa dela, vezana na ugotavljanje in izračunavanje tega nadomestila, opravijo v finančni službi delovne organizacije (z začetkom izvajanja zakona o pokojninsko invalidskem zavarovanju so se v letošnjem letu ta dela "prenesla" iz Skupnosti pokojninsko – invalidskega zavarovanja v delovne organizacije). Denarno nadomestilo delovnemu invalidu se tudi izplača v delovni organizaciji, Skupnost pokojninsko – invalidskega zavarovanja pa ta sredstva naknadno povrne. Tukaj že nastaja drugi problem v verigi:

– Če ustreznih (beri: primernih) del za delovnega invalida v delovni enoti ali temeljni organizaciji

ni, potem je rešitev potrebno iskati v okviru delovne organizacije – v drugi temeljni organizaciji. Če ustreznih del ni mogoče zagotoviti v okviru delovnih opravil na stopnji delavčeve strokovne izobrazbe, obstajajo pa na višji stopnji strokovne zahtevnosti (višja strokovna izobrazba), se delavca lahko vključi v program profesionalne rehabilitacije. Tudi o tem bo sklepal strokovni organ skupnosti pokojninsko – invalidskega zavarovanja na predlog iz delovne organizacije. Razmejitev finančnih obveznosti med delovno organizacijo in Skupnostjo pokojninskega zavarovanja je enaka, kot v opisanih primerih – odvisna od priznane stopnje invalidnosti. Pomeni, da bodo stroški izobraževanja delovnega invalida v času profesionalne rehabilitacije in denarno nadomestilo rehabilitiranca kriti iz sredstev Skupnosti pokojninskega zavarovanja, če je invalidu priznana II. oziroma III. kategorija invalidnosti. Če pa je invalidu pri-

znana "spremenjena delovna zmožnost" bo delovna organizacija poleg vsega strokovnega dela morala iz lastnih skladov zagotoviti tudi denarna sredstva, če se bo na ustreznem samoupravnem organu odločilo, da se delovnega invalida dokvalificira oziroma prekvalificira (kar bo popreje moralo biti urejeno v samoupravnem aktu). Tu pa zopet nastaja novi problem v verigi ...

Trenutno teče prvi postopek profesionalne rehabilitacije – dokvalifikacija, v temeljni organizaciji Papirna konfekcija. Delavki Fatima Topčagič, ki je opravljala ne-kvalificirana dela, je priznana invalidnost III. stopnje in pravica do dokvalifikacije za opravljanje del "medfazna kontrola izdelkov". V naslednjih treh letih bo Fatima le občasno, po en dan na teden, v svoji temeljni organizaciji opravljala "proizvodno delo", kot del izobraževalnega programa Srednje šole tiska in papirja. Ves

ostali čas pa se bo teoretično usposabljal in pripravljala na izpite. Ko se bo po zaključnem izobraževanju vrnila na delo, jo bodo čakale drugačne obremenitve, prispevek njenega dela v proizvodnem procesu pa bi moral biti kvalitetnejši ...

Za dokvalifikacijo – prekvalifikacijo trdijo, da je najkvalitetnejša oblika rehabilitacije delovnega invalida. Skrb za popolno rehabilitacijo delovnega invalida bi moral biti cilj, h kateremu so usmerjena vsa naša dejanja v zvezi z zaščito invalidov v naši delovni sredini. "Proizvajanje" delovnih invalidov je slaba naložba. Zaključila bom z naslednjo mislijo: skrb vseh tistih strokovnih služb in delavcev, ki se v okviru svojih pristojnosti ukvarjajo s temi vprašanji, bi morala biti usmerjena k pravočasni zaščiti zdravih delavcev (preventivi) in kvalitetni rehabilitaciji invalidov.

Ljubica ARHANIČ

aktualno - predstavljamo - samoupravljanje - tozd - medsebojna razmerja - delovni odnosi - vprašanja - odgovori - sindikat - ZK - ZSM -

Letna konferenca OO sindikata delovne skupnosti skupnih služb

Zaradi kadrovskih sprememb, več dopolnitev v IO OOS

Delavci delovne skupnosti skupnih služb DO KTL so se dne 9.12. 1986 sestali na letnem članskem sestanku osnovne organizacije sindikata.

Po opravljenih formalnostih – izvolitvi delovnega predsedstva – je bilo obravnavano poročilo o delovanju osnovne organizacije v obdobju november 1985 november 1986, nadalje poročilo o poslovanju blagajne ter poročilo nadzornega odbora.

Milanka Novak, namestnica predsednika izvršnega odbora osnovne organizacije je v podrobnem poročilu o delovanju sindikata v navedenem obdobju poudarila, da je bilo le-to zelo razgibano in terjalo

velik angažma članov izvršnega odbora. V navedenem obdobju so bili izpeljani postopki kandidiranja delegatov v samoupravne organe ter družbenopolitične skupnosti, podana je bila ocena o poslovanju za preteklo leto ter s tem v zvezi ocena opravljanja poslovnih funkcij, ki so združene v delovni skupnosti, izpeljane aktivnosti ob poteku sindikalnih kongresov, še posebej pa so bile poudarjene aktivnosti v zvezi s pripravo in izvedbo referendumov za sprejem dokončnega predloga pravilnika o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo delovne skupnosti. Poleg tega so se aktivnosti osnovne organizacije oziroma izvršnega odbora odvijale

po sprejetem programu dela; tako se je izvršni odbor sestel na dvajsetih sejah, kjer je obravnaval in zavzemal stališča, dajal pobude in predloge glede na trenutno aktualno problematiko.

Ne gre prezreti dejstva, da je izvršni odbor v navedenem obdobju opravljal naloge ne glede na kadrovske probleme, ki so se pojavili v njegovi sredini. Nadalje izhaja iz podanega poročila ugotovitev, da je bilo sodelovanje z občinskimi sindikalnim svetom dobro; na njihovo pobudo so se člani izvršnega odbora udeleževali raznih predavanj in seminarjev za lažje opravljanje sindikalnih nalog.

Nadalje je bil obravnavan in sprejet program dela oziroma programske usmeritve za leto 1987. Poleg nalog, ki se nadaljujejo iz letošnjega leta, je bila sprejeta dopolnitev v tem smislu, da bomo posebne aktivnosti posvetili 90-letnici obstoja delovne organizacije KTL in sodelovali v postopkih za ime-

novanje članov poslovnega odbora delovne organizacije (reelekcija).

Člani osnovne organizacije sindikata so nadalje razrešili nekatere člane izvršnega odbora na njihovo lastno željo ter ob tej priliki nadomestno izvolili nove člane in popolnili sestavo ostalih delovnih teles izvršnega odbora, kjer je prišlo do vrzeli zaradi kadrovskih premikov.

Naj na koncu prispevka predstavimo novo vodstvo osnovne organizacije sindikata:

za predsednika je evidentiran Lajič-Dermota Simo, za njegovega namestnika Dornik-Poglič Tanja, za člane in njihove namestnike pa so izvoljeni Tominšek Rafko, Teran Janez, Novak Milanka, Zupšek Marinka, Mirtič Ljuba, Anžur Jana, Vobič Roman, Kraševac Anica ter izvoljena za blagajnika osnovne organizacije Suhadolc Milena.

S.K.

Komunisti morajo podpreti skupen razvoj delovne organizacije KTL

S srednjeročnim planom delovne organizacije smo si za obdobje 1986–1990 postavili cilje in osnovne usmeritve nadaljnega razvoja. Z njim smo si okvirno opredelili obseg, dinamiko in intenzivnost razvoja vseh temeljnih organizacij. Sprejemanje srednjeročnega plana je bilo dolgotrajno vendar uspešno in soglasno.

Težave pa se pojavljajo pri njegovem uresničevanju. Če se te težave niso toliko pojavljale v letu 1986 pa je pri oblikovanju plana delovne organizacije za leto 1987 že več problemov.

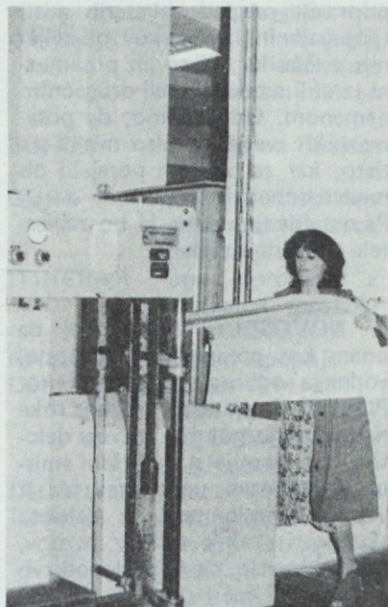
Interesi posameznih temeljnih organizacij se razhajajo in potrebno bo veliko strpnosti in razumevanja za njihovo usklajevanje. Pri tem bodo morali poleg samoupravnih organov in konference osnovnih organizacij zveze sindikatov v DO KTL znaten delež prispevati tudi komunisti oziroma njihove osnovne organizacije v temeljnih organizacijah združenega dela oziroma v delovni skupnosti.

Začrtana dinamika razvoja se mora spoštovati. Da bi lahko uresničili postavljene cilje moramo zdru-

žiti vse sile in delovati enotno. Vsako odmikanje od začrtane poti in poudarjanje lastnih interesov na škodo skupno zastavljenega programa konec koncev škoduje vsem. Da bi poenotili svoja ravnanja in se odločili za aktivno delovanje pri uresničevanju postavljenih srednjeročnih ciljev, se bodo komunisti zbrali na svoji problemski konferenci, ki bo namenjena samo temu vprašanju.

Konferenca komunistov v KTL mora potrditi pravilnost usmeritve nadaljnega razvoja KTL in zavezati vse njene člane za enotno delovanje in pomoč pri usklajevanju posameznih interesov.

D. KOROŠEC

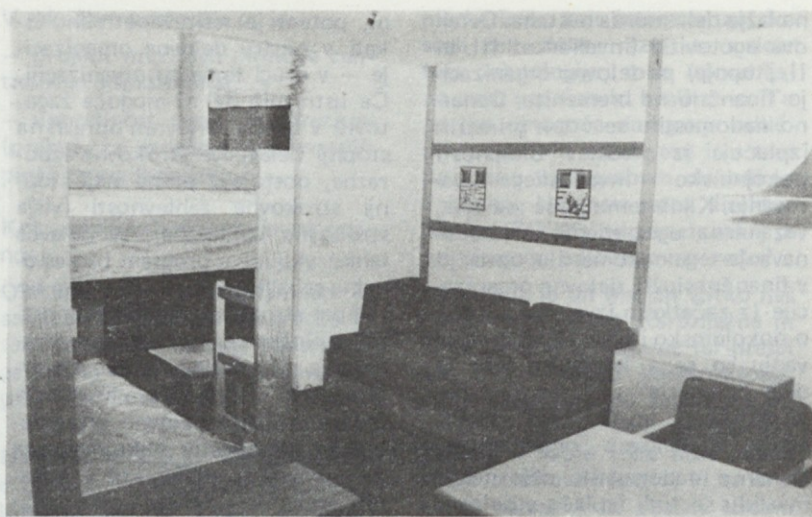
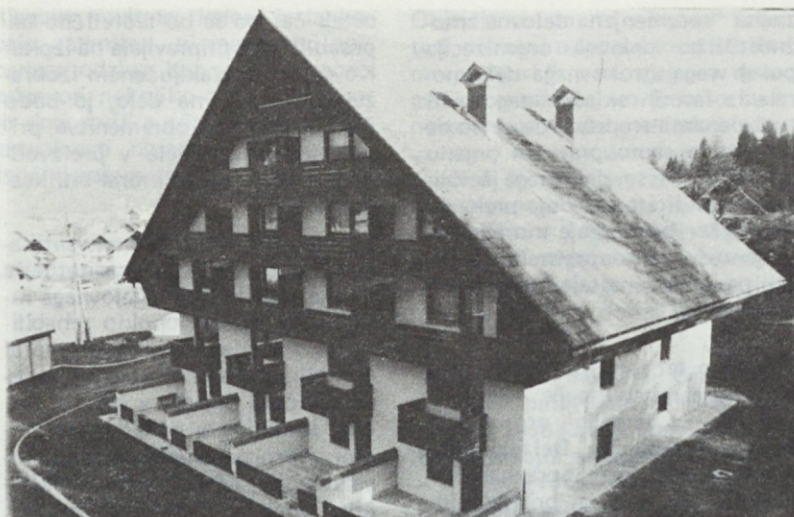

Foto vest: V mesecu decembru smo v Bohinjski Bistrici prevzeli v uporabo 3 garsonijere, v katerih bodo letovali delavci tozdv Kartonažna, PAKA in Kuverte; v sodobno opremljenih prostorih bo letovanje kar ugodno.

Srečanje mladincev tozdv Kartonažna in TIKA

Dne 8.11.1986 smo se mladinci TOZD TIKA Trbovlje odpeljali z avtobusom na srečanje mladincev v Kartonažno tovarno Ljubljana. Odhod je bil ob 9. uri izpred TIKE.

V Ljubljano smo prispeli ob 11. uri. Pred KTL nas je pričakal mladinec Janez. Odpeljal nas je v sejno sobo, kjer sta nas sprejela predsednik mladincev tovariš Andrej Ptiček in tovariš Mitja Maček. Tovariš Praštan nam je povedal kako je Kartonažna tovarna nastala in kako se je razvijala do današnjih dni. Po končanem pogovoru nas je tovariš Mitja popeljal po tovarni in nam razkazal potek dela

od priprave dela do končnih izdelkov.

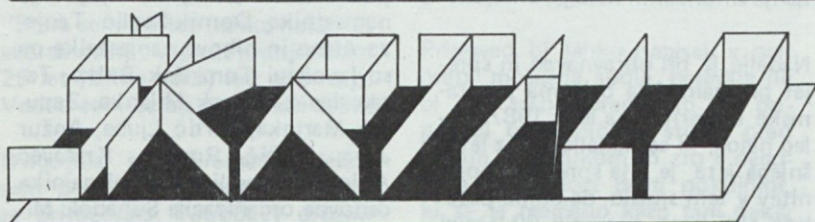
Po ogledu tovarne smo odšli na Ljubljanski grad, nato smo se vrnili v tovarno, kjer so nas že čakali ostali mladinci. V jedilnici nas je čakalo kosilo, ki nam je zelo teknilo. Po kosilu smo imeli zabavni program tja do 20. ure, potem pa smo se mladinci TIKE odpeljali nazaj v Zasavje.

Mladinci TOZD TIKA Trbovlje se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so nam omogočili to srečanje in ogled tovarne z željo, da bi bilo takih srečanj v bodoče še več, tudi z drugimi TOZD-i.

Ivi Pociеча

Vinko Majdič pri ročnem stavljanju v tiskarni tozdv-a TIKE

Leto je hitro minilo in glej zlomka mimogrede tudi pozabimo kaj se je od januarja do danes dogajalo. Za osvežitev spomina smo vam pripravili pregled nekaterih misli (potegnjenih iz člankov objavljenih v Glasilu), ki so jih posamezni izrekli s takšnimi ali drugačnim namenom. Opozarjamo, da posamezniki verjetno niso mislili na tisto, kar se bo vam porajalo ob medvrstičnem branju. Pa nasvidenje v letu, ki bo zableselo v zeleno sivi barvi.

J. NOVOSEL: "Spoznanje, da imam kot posamezni član poslovodnega odbora, kakor tudi kot PO v celoti, pretežno zvezane roke na področju politike razvoja delovne organizacije v najširšem smislu, kakor tudi ugotovitev, da ti vzroki izvirajo tako iz delovne skupnosti, kakor tudi iz tozdv, ter upoštevaje, da je poslovodstvo v precejšnji meri odvisno od toz-

dovskega lobija, vse to me utrjuje v odločitvi, da te štafetne palice ne predam konkretno nikomur."

M. STERLE: "Kljub temu, ko trdi, da nima ne vem kakšne moči in vpliva — ima jasna stališča in ve "kaj hoče"! Če pa vemo kaj hočemo — nam to tudi zadostuje, da z jasnimi stališči in z lastno odgovornostjo podamo te predloge samoupravnim organom v sprejem, ker vsaj smatram, da so minili tisti časi, ko bi bilo potrebno dirigirati z neke pozicije hierarhije!"

D. MAJCEN: "Na osnovi določil zakona o združenem delu so neposredne naloge vsakega vodje, da delo v svoji organizacijski enoti načrtuje, organizira, vodi, usklajuje in kontrolira."

M. RIŽNER: "Sam še vedno menim, da smo preveč lagodni in tolerantni do nedela."

B. ČELAN—LUCU: "Premestitev je za vsakega zdravega človeka sila občutljiva, zato mora biti izpeljana previdno in z veliko mero posluha, jasno je treba razložiti, zakaj je prišlo do spremembe."

S. STANKOVIČ: "V vsakem primeru pa smatram, da nimamo pretirane fluktuacije."

B. ČELAN—LUCU: "Mnogokrat radi pozabljamo, da je treba premestitve človeško pojasniti in razložiti, zakaj človeka potrebujejo na drugem delovnem mestu."

L. BAČNIK: "Seveda pa smo vsi skupaj še precej daleč od tega, da bi se smeli imeti za dobre gospodarje."

J. KONDRIČ: "Moram pa ugotoviti, da je še velika napaka v naši sami neposredni proizvodnji, ker imamo vedno dva kriterija za kvaliteto in sicer: za domači trg in za tuje tržišče. Zelo težko je namreč v momentu, ko pride naročilo za tuji trg, ljudi preusmeriti in jim vcepiti v glavo, "da moramo pri tem delu bolje delati."

F. UDOVIČ: "Ko izdelamo slab izdelek in ga prodamo kupcu, bi

se morali zavedati, da bo prav tako nezadovoljen kot mi sami, kadar doma npr. kupimo novo televizijo pa se nam pokvari v enem tednu."

M. TIKVIČ: "Situacija v Evropi je povsem drugačna. Poudarek je na kvaliteti, dobavnih rokih, pri cenah, se je možno pogajati."

L. BAČNIK: "Če pa že govorim o uspehih oziroma dobrih rezultatih dela, nikakor ne smemo misliti, da so resnično tako dobri."

F. UDOVIČ: "Skrbijo nas tudi za 1000 % povečane terjatve do naših kupcev glede na leto 1985."

J. BERNARD: "Istočasno, ko ugotavljamo, da ne bomo izpolnili dinamičnega plana fizičnega obsega moramo ugotoviti, da tudi plana fakturirane realizacije ne bomo dosegli, saj zaostajamo za dinamičnim planom v desetih mesecih za 9 %."

F. UDOVIČ: "Iz naslova reklamacij kupcev imamo poldrugo milijardo starih dinarjev nedosežene realizacije in kar je morda še važnejše, zapravljamo svoj težko pridobljen ugled."

M. RIŽNER: "Sicer si bomo del družbeno priznane "pogače" za osebne dohodke pridobili tudi še naprej z dobrimi rezultati v izvozu, toda drugi del, zaradi večje produktivnosti pa nam ne bo pripadal."

F. UDOVIČ: "Resno me skrbi, da bomo morali vračati od plač, kar je bilo preveč izplačano. Poleg tega lahko upamo, da ne bo "revolucije."

L. ARHANIČ: "Za vse lahko rečemo, da so manifestna oblika bolečine, kar pomeni, da jih človek doživlja kot neprijetno zaznavo. Vsi ti mehanizmi človekove "notranjosti" opozarjajo na to, da je potrebno z neko določeno dejavnostjo nevtralizirati bližajočo se nevarnost — utišati alarmni mehanizem. To pomeni, da je potrebno opozorilni vzrok zaznati, analizirati situacijo in ustrezno ukrepati — rešiti problem."

M. STERLE: "Večina ljudi se nagnete v čimskrivnejši prostor, pa tudi za stebre. V takem ambientu pozornost sploh ni usmerjena na razlagalca, temveč se običajno v

taki sredini najde kaki "pavliha", ki se zabava, s tem pa je od dokaj kvalitetnih in eksaktnih razlag odgovornih oseb le malo učinka. Nobeden od delavcev niti funkcionarjev sindikalne organizacije, osnovne organizacije ZK, mladinske organizacije, delegatov delavskega sveta, samoupravne delavske kontrole, delegatov zbora združenega dela in delegatov samoupravnih interesnih skupnosti, nima beležke, nihče si nič ne pribeleži — vse gre v zrak. Nihče nima stališča svoje organizacije ali organa.

F. SAVNIK: "V človekovi naravi je namreč težnja, da v kolikor konkretno po neki zahtevi ni tangiran in ga to za nekaj ne obvezuje — je stimulacija za sodelovanje pač toliko manjša."

S. MENARD: "Skratka, vodstvo delovne organizacije naj bi se prenehalo preveč ukvarjati s teorijo temveč se posvetilo vsakodnevni praksi, ki pa seveda zahteva veliko trdega dela."

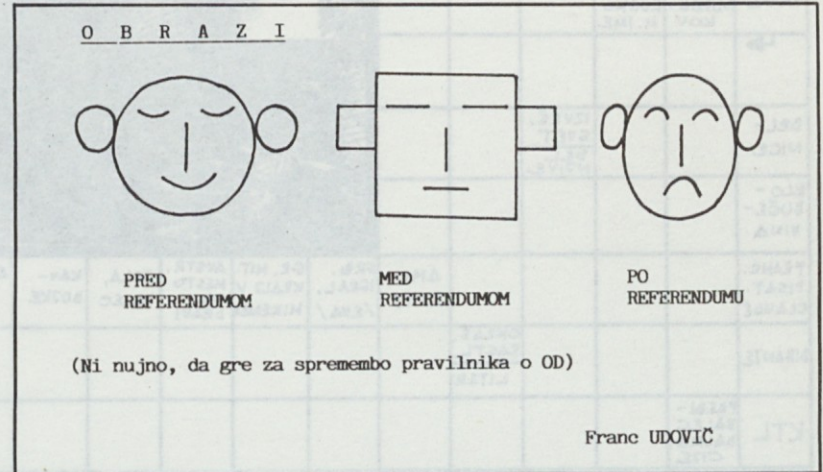
Mgr V. PEKLE: "Za seminar je bilo predvidenih 37 udeležencev iz

področij: prodaja in nabava na domačem in tujih tržiščih, propaganda, raziskava tržišča. Udeležba v 4 seminarskih dnevih je bila v povprečju 21 oseb ali 56%, in to na začetkih predavanj, medtem ko se je v odmorih še bistveno znižala."

M. RUPNIK: "Rezultati streljanja niti niso tako pomembni, važnejše je dejstvo, da so se vsi delavci, ki

so se udeležili usposabljanja seznanili z orožjem in njegovo uporabo ter tudi praktično videli učinek, ki se ga doseže z omenjenim orožjem."

S. STANKOVIČ: "Predvidevamo izvedbo anonimne ankete, s katero bomo ob iskrenem mnenju delavcev dobili smernice za nadaljnje korake."

Nagradna križanka

NOVOLETNA KRIŽANKA

Za izžrebane pravilne rešitve novoletne nagradne križanke objavljene v št. 12/december bodo po sklepu uredniškega odbora prejeli reševalci naslednje nagrade:

1. nagrada	2.500 din
2. nagrada	2.100 din
3. nagrada	1.700 din
4. nagrada	1.300 din
5. nagrada	900 din
6. nagrada	500 din

Rešitev novoletne nagradne križanke oddajte osebno ali pa pošljite po pošti z oznako NOVOLETNA KRIŽANKA na naslov: KTL — DG samoupravne zadeve in informiranje, Ljubljana, Čufarjeva 16 najkasneje do 12. januarja 1987.

Uredništvo

6. nagrada KURE Martina
500 din TOZD KVERTA

PRAVILNA REŠITEV PRAZNIČNE NAGRADNE KRIŽANKE OBJAVLJENE V GLASILU 11/86

VODORAVNO:

Kontrabas, osivelost, oprashaevanje, grot, ZO, eak, Lon, lal, Ir, Arago, tast, Pt, go, PR, tema, Aberdeen, gred, Okker, simetrala, rapa, stava, zanesenjak, Zug, TO, delež, Rodin, Nb, rt, Como, Vika, Viler, neokom, RA, ŠŠ, Akira, tajfun, Podpeč, KO, Hals, Pope, raketa, Svet, stok, Oskar, IL, MA, in, stanca, Moste, ekerkcija, Marja, Bačka, tinmgams, stavec, AINU, Aladin, ET, Tivat, Krim, neroda, niz, SA, ar, OC, Ace, Ac, last, borec, CK, SP, Abesinec, erotika, Anelidi, drugo zasedanje AVNOJ, les, aon, zastava, NS, uho, grb, tla, Ar, at, earl, rjavec, svak, II, Acs.

UGANKARSKI SLOVARČEK

ALBION keltsko in grško ime za Anglijo
ATREJ v grški mitologiji kralj v Mikenah, Pelopov sin, ubil ga je Ajgist
BOHOR pogorje na Kozjanskem
GURK kraj na Koroškem severno od Celovca in reka (Krka)
ITINERAR opis potovanja z vpisanimi postajami in razdaljami
KALIGRAF LERMONTOV učitelj lepopisja Mihail 1814+1841 ruski pesnik (MCI-RI, DEMON, MAŠ-KARADA)
TECANI TRAKL kraj pod Karpati Georg 1887+1914 avstrijski lirik (Sebastijan v snu, Iz zlate čaše)

ŽREBANJE PRAZNIČNE NAGRADNE KRIŽANKE

Javno žrebanje praznične nagradne križanke smo izvedli 15. decembra 1986 v nabavni službi delovne skupnosti. Izmed 72 prispelih rešitev so bili s pravilnimi rešitvami izžrebani naslednji bralci:

1. nagrada	2.500 din	REPOTOČNIK-KRIŽNIK Mojca DSSS
2. nagrada	2.100 din	JAVORNIK Mihaela TOZD KVERTA
3. nagrada	1.700 din	TRONTELJ Ana DSSS
4. nagrada	1.300 din	BIZJAK Venčeslav Grudnovno nabrežje 13, Ljubljana (upokojenec TOZD Kverta)
5. nagrada	900 din	KLINCA Zalka DSSS

Top lestvica ljubljencev urednikovega objektiv

Mesto	Ime in priimek	Funkcija	Slikan v skupini	sam
1.	Slavko STANKOVIČ	član PO	6x	1x
2.	Miran RIŽNER	pred. PO do 15.11.86	5x	1x
3.	Jakob KONDRIČ	dir. TOZD Kartonažna	2x	1x
4-5.	Franc SAVNIK	pred. konf. sind. org.	1x	1x
4-5.	Lado BAČNIK	dir. TOZD Pap. konfekc.	1x	1x
6.	Jože NOVOSEL	član PO	2x	—
7-8.	Slavko LASIČ	pred. DS SO do maja 86	1x	—
7-8.	Stanislav MENARD	pred. DS DO od 23.5.86	—	1x
9-16.	Vinko HALOŽAN	dir. TOZD Valkarton	1x	—
9-16.	Mirko KAVČIČ	dir. TOZD Kartonaža	1x	—
9-16.	Janez MODER	član PO	1x	—
9-16.	Henrik ODLAZEK	član PO	1x	—
9-16.	Jože ŠTUCIN	dir. TOZD Lepenka	1x	—
9-16.	Ivo TRENTELJ	dir. TOZD TIKA	1x	—
9-16.	Janez VOGELNIK	dir. TOZD Jelplast	1x	—
9-16.	Marjan ŽITKO	dir. TOZD Kverta	1x	—
17-18.	Borivoje NOVAKOVIČ	dir. TOZD Sigma	—	—
17-18.	Germano PEČARIČ	dir. TOZD Embalažni servis	—	—

Iz preglednice je razvidno, da je urednik Glasila v svoj objektiv največkrat ujel svojega nadrejenega, nikoli pa direktorja dveh oddaljenih TOZD (Sigma — Embalažni servis). Mogoče je vzrok temu fotogeničnost prvo uvrščenih ali pa neomogočanje potovanja uredniku v Gornji Milanovac in Koper.

D.V.

